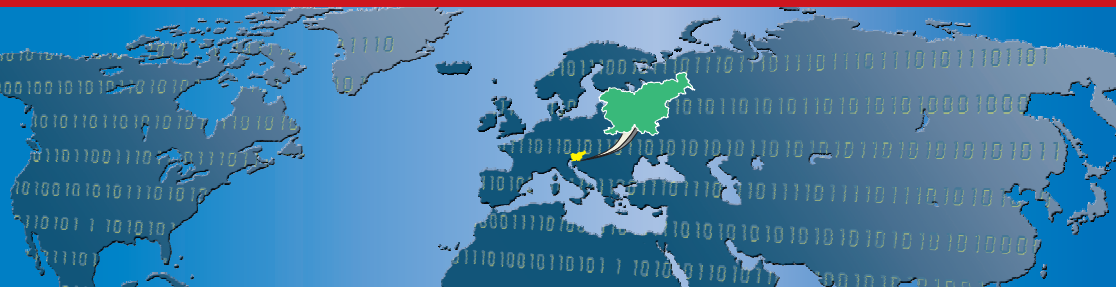

REPUBLIKA SLOVENIJA

STATISTIČNI URAD REPUBLIKE SLOVENIJE

www.stat.si

Blagovna menjava Slovenije

Ljubljana, oktobra 2011

www.stat.si

Blagovna menjava Slovenije

Ljubljana, oktobra 2011

Avtorji Simon Perše, Snježana Štuhec Lončarević, Alenka Kozar, Almira Urbiha, Jana Živec, Amira Mušič

Tiskano v tiskarni Littera picta d. o. o.

Publikacija je na voljo na spletnem naslovu www.stat.si/pub.asp

Informacije daje Informacijsko središče,
tel. (01) 241 51 04

elektronska pošta info.stat@gov.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

339.56(497.4)
311:339.56(497.4)

BLAGOVNA menjava Slovenije / [avtorji Simon Perše ... et al.]. -
Ljubljana : Statistični urad Republike Slovenije, 2011

ISBN 978-961-239-233-8

1. Perše, Simon
258254848

Uvodna beseda

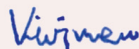
Podatki o blagovni menjavi posamezne države spadajo predvsem v majhnih in odprtih gospodarstvih med najpomembnejše kazalnike gospodarske uspešnosti države. Ti podatki služijo kot podpora pri vodenju nacionalne in evropske gospodarske in denarne politike, omogočajo izvajanje trgovinske politike in trgovinskih pogajanj, so podlaga za tržne, sektorske in druge analize v podjetjih, obenem pa so tudi vir podatkov za druga področja statistike, kot so plačilna bilanca in nacionalni računi.

Publikacija Blagovna menjava Slovenije je v zbirki Brošure prva publikacija s področja statistike zunanje trgovine. Osnovni namen publikacije je seznaniti vse, ki jih ta tematika zanima, z gibanjem in strukturo blagovne menjave Slovenije v obdobju 2000–2010.

Pomembno prelomnico za blagovno menjavo Slovenije je pomenil vstop Slovenije v Evropsko unijo (EU) v maju 2004, saj blagovna menjava med Slovenijo in državami članicami EU od takrat ni več podvržena carinskim formalnostim na mejah Slovenije s temi državami. V publikaciji smo želeli prikazati tudi to, kako je svetovna finančna in gospodarska kriza – ta je Slovenijo zajela v zadnjem četrtletju 2008 – vplivala na blagovno menjavo Slovenije. Omenjena kriza je upočasnila gospodarsko rast v naših najpomembnejših trgovinskih partnericah, poslabšanje razmer v mednarodnem in v domačem okolju pa je vplivalo tudi na zmanjšanje blagovne menjave Slovenije. Na izhod iz te krize bo zato zaradi pomembnega deleža izvoza in uvoza blaga v strukturi BDP v precejšnji meri vplivalo okrevanje blagovne menjave Slovenije s tujino; to okrevanje se že kaže v podatkih za leto 2010. O vsem tem govori prvi del publikacije.

V drugem delu publikacije smo zbrali nekatere statistične podatke in informacije, ki omogočajo pripravo poglobljenih analiz o strukturi in koncentraciji blagovne menjave po značilnostih izvoznih in uvoznih podjetij. To poglavje je hkrati tudi zametek novega statističnega področja, ki bo temeljilo na povezovanju podatkov iz statistike zunanje trgovine s podatki iz poslovnih statistik in bo predstavljalo pomembno dodatno analitično orodje za preučevanje gospodarskega udejstvovanja Slovenije v globaliziranem svetu.

Vabimo vas, da se seznanite z uradnimi statističnimi podatki o blagovni menjavi Slovenije.

Mag. Irena Križman
generalna direktorica

Foto: Primož Lavre

Foto: Špela Guštin, Sokol ARSO

Foto: Andrej Šegula, Sokol ARSO

Foto: UKQM

Foto: Jamno Petalinske/STA

blagovna

Foto: Primož Lavre

Foto: Albert Kolar, Sokol ARSO

Foto: Albert Kolar, Sokol ARSO

menjava

Foto: STA

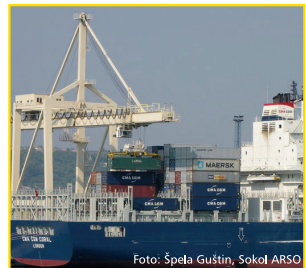

Foto: Špela Guštin, Sokol ARSO

Slovenije

KAZALO

BLAGOVNA MENJAVA SLOVENIJE	7
I. GLAVNE ZNAČILNOSTI BLAGOVNE MENJAVE SLOVENIJE V OBDOBJU 2000–2010	10
1 GIBANJE BLAGOVNE MENJAVE	12
2 PRIMERJAVA BLAGOVNE MENJAVE Z DRUGIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI EU	15
3 BLAGOVNA MENJAVA PO STATISTIČNIH REGIJAH	17
4 BLAGOVNA MENJAVA PO TRGOVINSKIH PARTNERICAH	19
5 BLAGOVNA MENJAVA PO BLAGOVNIH SKUPINAH PROIZVODOV	23
6 DRUGI IZBRANI KAZALNIKI BLAGOVNE MENJAVE	27
II. STRUKTURA BLAGOVNE MENJAVE SLOVENIJE V LETU 2009 PO ZNAČILNOSTIH IZVOZNIKOV IN UVOZNIKOV	32
1 BLAGOVNA MENJAVA GLEDE NA PODROČJE DEJAVNOSTI IZVOZNIKOV IN UVOZNIKOV	34
2 BLAGOVNA MENJAVA GLEDE NA VELIKOST IZVOZNIKOV IN UVOZNIKOV	37
3 BLAGOVNA MENJAVA GLEDE NA KONCENTRACIJO BLAGOVNE MENJAVE	39
4 BLAGOVNA MENJAVA GLEDE NA NAJPOMEMBNEJŠE TRGOVINSKE PARTNERICE	40
5 BLAGOVNA MENJAVA GLEDE NA ŠTEVILO TRGOVINSKIH PARTNERIC	46
METODOLOŠKA POJASNILA IN DEFINICIJE	48
KRATICE, KRAJŠAVE IN MERSKE ENOTE	49
SEZNAM DRŽAV: IMENA IN KRATICE (GEONOMENKLATURA)	49
ŠIFRANT PODROČIJ DEJAVNOSTI, SKD 2008	50

BLAGOVNA MENJAVA SLOVENIJE

Publikacija Blagovna menjava Slovenije je razdeljena na dve poglavji: prvo poglavje podaja pregled razvoja blagovne menjave Slovenije v obdobju 2000–2010, drugo pa prikazuje blagovno menjavo Slovenije v letu 2009 po značilnostih podjetij.

V prvem poglavju publikacije so predstavljene bistvene značilnosti blagovne menjave Slovenije s tujino v obdobju 2000–2010. Poudarek proučevanja je na letu 2010, obenem pa se publikacija osredotoča tudi na največje spremembe v strukturi ali časovni dinamiki posameznih kazalnikov blagovne menjave Slovenije; do teh sprememb je prišlo zaradi vstopa Slovenije v EU (takrat je namreč odprava carinskih formalnosti na mejah držav članic EU omogočila prost pretok blaga med Slovenijo in državami članicami EU) in zaradi pojava finančne in gospodarske krize konec leta 2008.

V drugem poglavju publikacije pa predstavljamo strukturo blagovne menjave Slovenije v letu 2009 po nekaterih najpomembnejših značilnostih izvoznih in uvoznih podjetij, kot so gospodarska dejavnost, velikost ali koncentracija vrednosti trgovanja. Podatki za to poglavje so bili večinoma pridobljeni s povezovanjem statističnih podatkov iz statistike zunanje trgovine s podatki iz Poslovnega registra Slovenije (PRS). V publikaciji prikazujemo izbrane kazalnike s tega področja praviloma le na agregatni ravni, tj. v obliki zbirnih podatkov. Statistični urad RS (SURS) bo začel redno objavljati podrobnejše kazalnike strukture blagovne menjave Slovenije po značilnostih izvoznih in uvoznih podjetij v okviru svojih rednih letnih objav v letu 2012, ko bodo predvidoma objavljeni tovrstni statistični podatki za obdobje 2008–2010.

Razlaga nekaterih pogosto uporabljenih izrazov

Tok blaga pomeni smer gibanja blagovne menjave. V statistiki zunanje trgovine se v povezavi s tokom blaga na splošno uporabljata izraza **izvoz** in **uvoz** (blaga). V statistiki blagovne menjave med državami članicami EU se praviloma namesto izraza izvoz (blaga) uporablja izraz **odprema** (blaga), namesto izraza uvoz (blaga) pa izraz **prejem** (blaga). V naši publikaciji uporabljamo zaradi lažjega razumevanja izraza izvoz in uvoz, in sicer ne glede na to, ali prikazujemo podatke o skupni blagovni menjavi Slovenije ali podatke o blagovni menjavi Slovenije z državami članicami EU ali podatke o blagovni menjavi Slovenije s preostalimi državami sveta (imenovanimi tudi tretje države); te v naši publikaciji na kratko imenujemo **države nečlanice EU**.

Namesto zvez **izvozno podjetje** in **uvozno podjetje** uporabljamo v nadaljevanju publikacije krajša izraza **izvoznik** in **uvoznik**.

Spremembe pri spremljanju blagovne menjave Slovenije s tujino po letu 2004

Pri interpretaciji podatkov iz prvega poglavja publikacije je treba opozoriti na nekatere metodološke spremembe pri spremljanju blagovne menjave Slovenije, ki so posledica vstopa Slovenije v EU. Do vstopa Slovenije v EU so bili edini vir podatkov za statistiko zunanje trgovine carinske deklaracije (enotne upravne listine – EUL). Po vstopu Slovenije v EU pa se podatki o blagovni menjavi Slovenije z državami članicami EU pridobijo neposredno od podjetij – poročevalskih enot – v okviru t. i. sistema **Intrastat** (v nadaljevanju: **intrastat**), podatki o blagovni menjavi z državami nečlanicami EU pa se

še vedno pridobivajo iz carinskih deklaracij v okviru t. i. sistema **Extrastat** (v nadaljevanju: **ekstrastat**). Skratka: instrastat je statistika blagovne menjave med državami članicami EU, ekstrastat pa statistika blagovne menjave držav članic EU s preostalimi državami sveta.

Podatkov za intrastat ne zbiramo od vseh podjetij, ki trgujejo z državami članicami EU, temveč le od tistih, katerih vrednost blagovne menjave z državami članicami EU dosega t. i. vključitveni statistični prag. Tako so podjetja z manjšim obsegom trgovanja, ki tega praga ne dosegajo, oproščena statističnega poročanja. Za ekstrastat pa zajamemo vse blagovne transakcije z državami nečlanicami EU, ki se po metodologiji statistike zunanje trgovine vključujejo v statistično zajetje (v praksi to pomeni skoraj popolno zajetje podatkov). Omenjena sistema se razlikujeta še po tem, da za intrastat zbiramo samo najpomembnejše podatke, tiste, ki omogočajo zadovoljivo spremljanje gibanja blagovne menjave, medtem ko je nabor podatkov, ki jih zbiramo za ekstrastat, bistveno večji. V tej publikaciji so zato nekateri kazalniki prikazani samo za blagovno menjavo Slovenije z državami nečlanicami EU.

Z vstopom Slovenije v EU se je pri spremljanju blagovne menjave Slovenije spremenil obenem tudi koncept izkazovanja podatkov po državi trgovinski partnerici: na izvozni strani (tj. pri izvozu blaga v tujino) se kot država trgovinska partnerica vedno prikazuje namembna država; na uvozni strani (tj. pri uvozu blaga iz tujine) pa se je pred vstopom Slovenije v EU kot država trgovinska partnerica vedno prikazovala država porekla blaga, po vstopu Slovenije v EU pa so podatki na uvozni strani v intrastatu prikazani po državi odpreme blaga, v ekstrastatu pa po državi porekla blaga (t. i. kombinirani koncept beleženja uvoznih blagovnih tokov). Ta koncept se v skladu z evropsko zakonodajo s področja statistike zunanje trgovine uporablja pri izkazovanju podatkov o blagovni menjavi v vseh državah članicah EU.

Drugi metodološki poudarki

Statistika zunanje trgovine spremlja med drugim poleg vrednosti blagovne menjave v nacionalni valuti tudi podatke o količini izvoženega oziroma uvoženega blaga. V naši publikaciji so deleži in indeksi za obdobje 2000–2010 izračunani – če ni navedeno drugače – iz podatkov o vrednosti izvoza in uvoza blaga, izraženih v evrih.

Podatki, ki jih ni bilo mogoče uvrstiti pod posamezne postavke, niso bili upoštevani v skupnih podatkih, ki predstavljajo osnovo za izračun posameznih kazalnikov blagovne menjave Slovenije.

V publikaciji so podatki za obdobje 2000–2010 v celoti primerljivi, ker je tudi prikaz podatkov za obdobje pred vstopom Slovenije v EU prilagojen spremembam v konceptu izkazovanja podatkov po državi trgovinski partnerici, ki veljajo od vstopa Slovenije v EU.

Pri členitvi podatkov o blagovni menjavi Slovenije na države članice EU in na države nečlanice EU je v celotnem obdobju 2000–2010 – če ni navedeno drugače – upoštevano stanje EU-27. Podatki v publikaciji zato niso v celoti primerljivi z že objavljenimi podatki Statističnega urada RS za obdobje 2000–2010.

V drugem poglavju publikacije so v podatke o blagovni menjavi Slovenije z državami članicami EU praviloma zajeta samo tista podjetja, pri katerih je vrednost blagovne menjave z državami članicami EU v letu 2009 preseгла vrednost t. i. vključitvenega

praga za intrastat in jih je bilo mogoče uspešno povezati z identifikacijsko številko podjetja v PRS. Podatki o podjetjih, ki so v letu 2009 trgovala z državami članicami EU, vendar vrednost njihove blagovne menjave z državami članicami EU ni presegla vrednosti vključitvenega praga za intrastat, niso vključeni v podatke o blagovni menjavi Slovenije z državami članicami EU po značilnostih podjetij, razen v primerih, ko je to posebej opredeljeno. V podatke o blagovni menjavi Slovenije z državami nečlanicami EU pa so zajete vse blagovne transakcije z državami nečlanicami EU, ki se po metodologiji statistike zunanje trgovine vključujejo v statistično zajetje v ekstrastatu, in sicer tistih podjetij, ki jih je bilo mogoče uspešno povezati z identifikacijsko številko podjetja v PRS.

Vrednostni podatki o blagovni menjavi Slovenije z državami članicami EU in vrednostni podatki o blagovni menjavi Slovenije z državami nečlanicami EU, navedeni v drugem poglavju publikacije, se lahko seštevajo in pripravijo kot vsota trgovanja. Podatkov o številu izvoznikov in uvoznikov pa ni mogoče seštevati, ker isto podjetje lahko trguje tako z državami članicami EU kot tudi z državami nečlanicami EU.

Posamezni poudarki so podani v okvirjih. **Modra** barva pomeni izvoz, **rdeča** uvoz, **zelena** pa blagovno menjavo, ki poteka v obe smeri.

I. GLAVNE ZNAČILNOSTI BLAGOVNE MENJAVE SLOVENIJE V OBDOBJU 2000–2010

Prvo poglavje publikacije sestavlja šest vsebinskih sklopov, ki se osredotočajo na bistvene značilnosti blagovne menjave v tem obdobju:

- prvi sklop prikazuje pregled gibanja blagovne menjave Slovenije v obdobju 2000–2010;

»Slovenija je imela v vseh letih obdobja 2000–2010 primanjkljaj v blagovni menjavi s tujino.«

»Letni realni rasti izvoza blaga in uvoza blaga sta bili največji v letu 2007.«

»Deleža izvoza blaga in uvoza blaga v BDP sta bila v letu 2010 primerljiva s tema deležema v letu 2005.«

- v drugem sklopu primerjamo blagovno menjavo Slovenije s tisto v drugih državah članicah EU;

»Izvoz blaga Slovenije se je v obdobju 2000–2010 realno povečal bolj kot skupni izvoz blaga EU.«

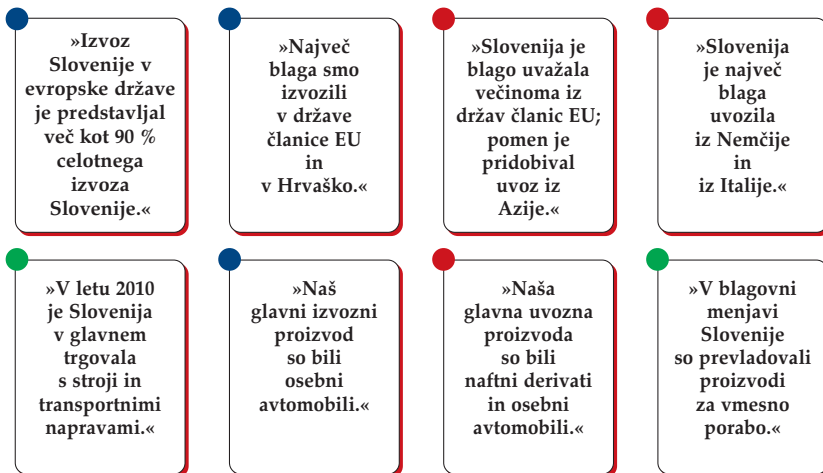
»Uvoz blaga Slovenije se je v obdobju 2000–2010 realno povečal bolj kot skupni uvoz blaga EU.«

- tretji sklop prikazuje strukturo blagovne menjave Slovenije v obdobju 2000–2010 glede na statistično regijo, v kateri imajo izvozniki oz. uvozniki sedež;

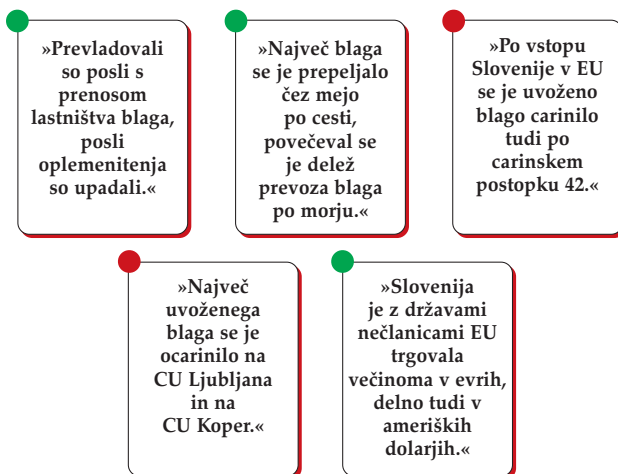
»Največ blaga so izvozila podjetja s sedežem v osrednjeslovenski statistični regiji in v statistični regiji jugovzhodna Slovenija.«

»V obdobju 2000–2010 se je najbolj povečal uvoz podjetij s sedežem v osrednjeslovenski statistični regiji.«

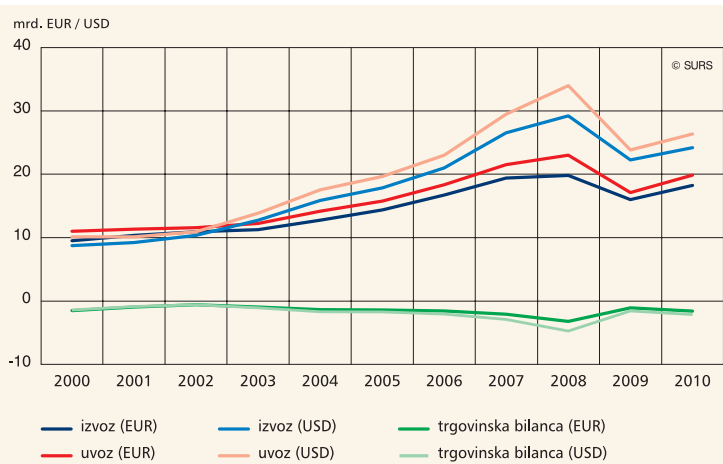
- četrty in v peti sklop prikazujeta gibanja blagovne menjave Slovenije po najpomembnejših kazalnikih strukture blagovne menjave Slovenije (po trgovinskih partnericah in po blagovnih skupinah proizvodov);

- v šestem sklopu pa prikazujemo pregled nekaterih drugih izbranih kazalnikov gibanja blagovne menjave Slovenije v tem obdobju.

■ 1 GIBANJE BLAGOVNE MENJAVE ■

Grafikon 1: Vrednosti izvoza in uvoza in trgovinska bilanca Slovenije

Vir: SURS

»Slovenija je imela v vseh letih obdobja 2000–2010 primanjkljaj v blagovni menjavi s tujino.«

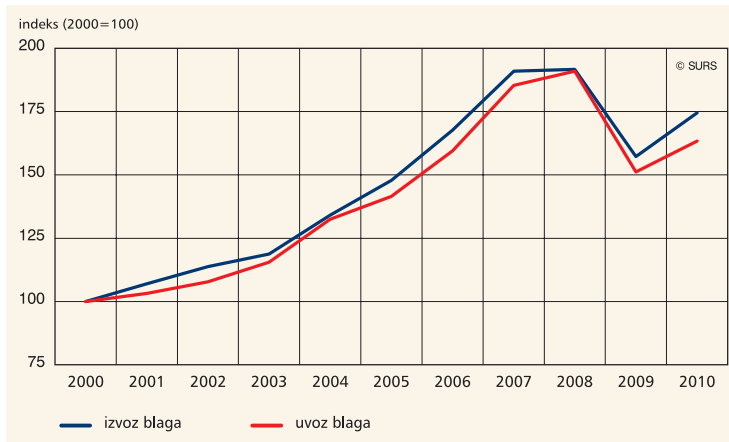
■ Izvoz in uvoz Slovenije, izražena v EUR in USD, sta v opazovanem obdobju 2000–2010 naraščala vse do oktobra 2008, nato sta zaradi finančne in gospodarske krize – ta je državo zajela konec leta 2008 – upadla, v letu 2010 pa sta se spet pričela povečevati. Vrednosti uvoza so bile ves ta čas višje od vrednosti izvoza. Primanjkljaj v blagovni menjavi je dosegel najvišjo vrednost v letu 2008, in sicer je takrat znašal 3,2 milijarde EUR.

■ Izvoz Slovenije je v letu 2009 zaradi že omenjene finančne in gospodarske krize v primerjavi z letom 2007 upadel za 3,4 milijarde EUR (za 17,5 %), uvoz pa je upadel za 4,4 milijarde EUR (za 20,4 %).

■ Podrobnejši pregled razkrije, da je bil izvoz Slovenije v letu 2010 glede na leto 2000 višji za 8,8 milijarde EUR (za 92,2 %), uvoz Slovenije v letu 2010 pa je bil od uvoza v letu 2000 višji za 8,9 milijarde EUR (za 81,0 %).

■ Iz medletnega pregleda je tudi razvidno, da se je izvoz glede na prejšnje leto najbolj povečal v letu 2006 (za 16,4 %), potem v letu 2007 (za 15,8 %) in v letu 2010 (za 13,9 %). Uvoz pa se je glede na prejšnje leto najbolj povečal v letu 2007 (za 17,3 %), nato v letu 2010 (za 16,2 %) in v letu 2006 (za 16,0 %).

■ 1 GIBANJE BLAGOVNE MENJAVE ■

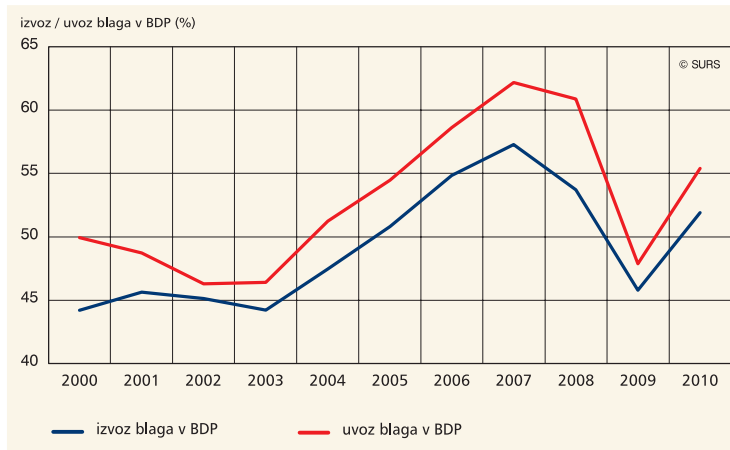
Grafikon 2: Realne vrednosti izvoza in uvoza blaga, 2000=100, Slovenija

»Letni realni rasti izvoza blaga in uvoza blaga sta bili največji v letu 2007.

Vir: SURS

- Izvoz blaga se je v vseh letih obdobja 2000–2010 realno povečeval, le v letu 2009 je – zaradi finančne in gospodarske krize – upadel. Enako velja za uvoz blaga.
- Izvoz blaga je v letu 2009 zaradi finančne in gospodarske krize v primerjavi z letom 2007 realno upadel za 17,7 %, uvoz blaga pa za 18,4 %.
- Letna realna rast izvoza blaga je bila največja v letu 2007 (13,9-odstotna), potem v letu 2006 (13,4-odstotna) in v letu 2000 (13,2-odstotna); tudi letna realna rast uvoza blaga je bila največja v letu 2007 (16,2-odstotna), potem v letu 2004 (14,6-odstotna) in v letu 2006 (12,7-odstotna).
- V obdobju 2000–2008 se je izvoz blaga realno povečal za 91,7 %, uvoz blaga pa za 90,9 %.
- Saldo blagovne menjave s tujino je bil v vseh letih opazovanega obdobja negativen.

■ 1 GIBANJE BLAGOVNE MENJAVE ■

Grafikon 3: Delež izvoza blaga in delež uvoza blaga v BDP, Slovenija

Vir: SURS

»Deleža izvoza blaga in uvoza blaga v BDP sta bila v letu 2010 primerljiva s tema deležema v letu 2005.«

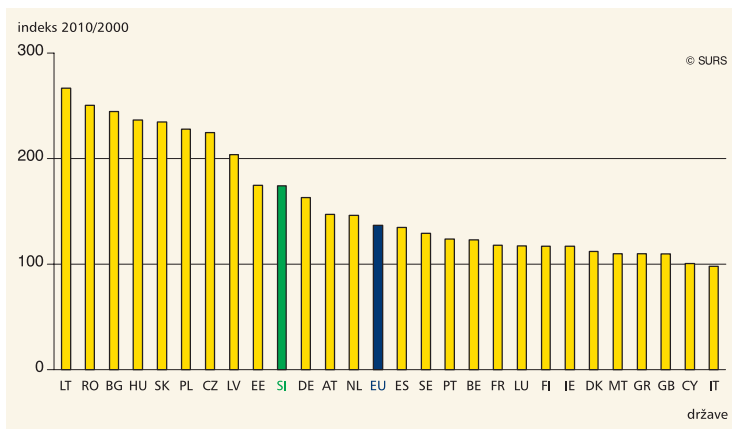
■ Po vstopu Slovenije v EU sta deleža izvoza in uvoza blaga v BDP naraščala do leta 2007, ko sta dosegla najvišjo vrednost v opazovanem obdobju 2000–2010 (izvoz blaga je znašal 57,3 % BDP, uvoz blaga pa 62,2 % BDP). V letu 2009 sta oba deleža zaradi finančne in gospodarske krize zelo upadla (izvoz blaga je znašal 45,8 % BDP, uvoz blaga pa 47,9 % BDP), v letu 2010 pa sta ponovno naraščala. Vrednost deleža uvoza blaga v BDP je v celotnem opazovanem obdobju presegala vrednost deleža izvoza blaga v BDP. Razlika med njima je bila največja v letu 2008 (7,2 % BDP), najmanjša pa v letu 2002 (1,2 % BDP).

■ Delež izvoza blaga v BDP v letu 2010 je bil v primerjavi z letom 2000 višji za 7,7 odstotne točke, delež uvoza blaga v BDP pa je bil višji za 5,5 odstotne točke.

■ Delež izvoza blaga v BDP se je glede na prejšnje leto najbolj povečal v letu 2010 (za 6,1 odstotne točke), potem v letu 2006 (za 4,0 odstotne točke) in v letu 2004 (za 3,4 odstotne točke). Tudi delež uvoza blaga v BDP se je glede na prejšnje leto najbolj povečal v letu 2010 (za 7,5 odstotne točke), nato v letu 2004 (za 4,8 odstotne točke) in v letu 2006 (za 4,2 odstotne točke).

■ 2 PRIMERJAVA Z DRUGIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI EU ■

Grafikon 4: Realna rast izvoza blaga, države članice EU

Vir: Eurostat (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>, 10. 10. 2011)

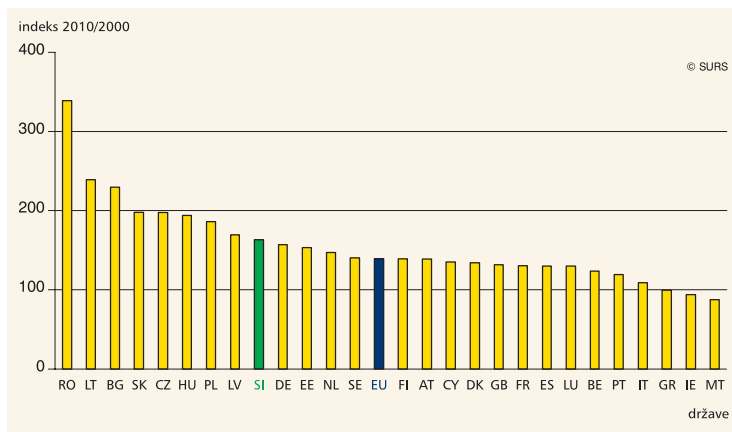
■ Izvoz blaga se je v obdobju 2000–2010 realno najizraziteje povečal v tistih državah članicah EU, ki so v EU vstopile po letu 2004; med temi državami pa ga je najbolj povečala Litva (za 166,9 %), potem Romunija (za 150,3 %), Bolgarija (za 144,5 %) in Madžarska (za 136,6 %); izvoz blaga Slovenije se je v tem obdobju realno povečal za 74,4 % (tj. za 37,8 odstotne točke več od realne rasti skupnega izvoza blaga EU¹).

■ Finančna in gospodarska kriza je močno vplivala na obseg izvoza blaga. Izvoz blaga se je v letu 2009 v primerjavi z letom 2007 realno zmanjšal v vseh državah članicah EU, razen v Romuniji. Največji padec realnega izvoza blaga so zabeležile Finska (za 23,6 %), Italija (za 22,6 %) in Estonija (za 22,0 %). Izvoz blaga Slovenije v letu 2009 je bil realno za 17,7 % nižji kot v letu 2007 (tj. za 4,2 odstotne točke več od realnega upada skupnega izvoza blaga EU¹).

¹ V skupni izvoz EU je vključen celoten izvoz držav članic EU v države nečlanice EU in medsebojno trgovanje med državami članicami EU na izvozni strani.

■ 2 PRIMERJAVA Z DRUGIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI EU ■

Grafikon 5: Realna rast uvoza blaga, države članice EU

Vir: Eurostat (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>, 10. 10. 2011)

■ Tudi uvoz blaga se je v obdobju 2000–2010 realno najbolj povečal v tistih državah članicah EU, ki so v EU vstopile po letu 2004. Zelo se je povečal uvoz blaga Romunije (za 238,9 %), Litve (za 139,1 %), Bolgarije (za 130,0 %), Slovaške (za 98,2 %) in Češke (za 97,8 %); uvoz blaga Slovenije se je v tem obdobju realno povečal za 63,3 % (tj. za 23,9 odstotne točke več od realnega povečanja skupnega uvoza blaga EU²).

■ Primerjava uvoza blaga v letu 2009 z uvozom blaga v letu 2007 pokaže, da je finančna in gospodarska kriza povzročila realno zmanjšanje uvoza blaga v vseh državah članicah EU, najbolj v Latviji (za 41,5 %), Estoniji (za 38,3 %) in Irski (za 28,0 %). Uvoz blaga celotne EU je bil manjši za 12,9 %. Uvoz blaga Slovenije v letu 2009 je bil realno za 18,4 % nižji kot v letu 2007 (tj. za 5,6 odstotne točke več od realnega zmanjšanja skupnega uvoza blaga EU²).

² V skupni uvoz EU je vključen celotni uvoz držav članic EU iz držav, ki niso članice EU, in medsebojno trgovanje med državami članicami EU na uvozni strani.

■ 3 PO STATISTIČNIH REGIJAH ■

Tabela 1: Izvoz¹⁾, statistične regije²⁾, Slovenija

Statistična regija	2000	2003	2005	2007	2009	2010	%
Osrednjeslovenska	19,6	21,1	21,7	23,3	24,8	24,3	
Jugovzhodna Slovenija	17,3	15,6	17,6	15,8	19,0	17,8	
Savinjska	14,2	14,0	12,9	12,1	11,6	11,9	
Podravska	12,8	12,4	11,7	11,9	11,3	11,5	
Gorenjska	11,7	12,8	11,8	11,6	9,9	10,6	
Obalno-kraška	3,0	3,4	4,4	6,6	5,8	5,9	
Goriška	6,0	5,8	5,5	5,7	5,5	5,9	
Koroška	6,2	6,2	6,4	5,1	3,7	3,9	
Pomurska	3,4	2,9	2,4	2,4	2,8	2,5	
Notranjsko-kraška	2,3	2,4	2,3	2,3	2,2	2,3	
Spodnjeposavska	2,4	2,3	2,2	2,1	2,4	2,3	
Zasavska	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	1,1	

»Največ blaga so izvozila podjetja s sedežem v osrednjeslovenski statistični regiji in v statistični regiji jugovzhodna Slovenija.«

¹⁾ V podatkih niso upoštevana podjetja (izvozniki), ki jih ni bilo mogoče uspešno povezati z identifikacijsko številko podjetja v PRS, v podatkih od leta 2005 dalje pa poleg teh tudi podjetja, katerih vrednost izvoza blaga v države članice EU ni presegla vrednosti vključitvenega praga za intrastat.

²⁾ Podatki za statistične regije so razvrščeni po vrednostih za leto 2010, padajoče.

Vir: SURS

■ V letu 2010 so največji delež izvoza prispevala podjetja s sedežem v osrednjeslovenski statistični regiji (24,3 % celotnega izvoza blaga), nato podjetja s sedežem v statistični regiji jugovzhodna Slovenija (17,8 %) in podjetja s sedežem v savinjski statistični regiji (11,9 %).

■ V obdobju 2000–2010 sta se najbolj povečala deleža izvoza podjetij s sedežem v osrednjeslovenski (za 4,7 odstotne točke) in s sedežem v obalno-kraški statistični regiji (za 2,9 odstotne točke), najbolj zmanjšala pa sta se deleža izvoza podjetij s sedežem v koroški in s sedežem v savinjski statistični regiji (vsak za 2,3 odstotne točke).

■ V letu 2009 sta se v primerjavi z letom 2007 (zaradi posledic finančne in gospodarske krize) najbolj zmanjšala deleža izvoza podjetij s sedežem v gorenjski (za 1,7 odstotne točke) in s sedežem v koroški statistični regiji (za 1,4 odstotne točke), najbolj povečala pa sta se deleža izvoza podjetij s sedežem v statistični regiji jugovzhodna Slovenija (za 3,2 odstotne točke) in s sedežem v osrednjeslovenski statistični regiji (za 1,5 odstotne točke).

■ 3 PO STATISTIČNIH REGIJAH ■

Tabela 2: Uvoz¹⁾, statistične regije²⁾, Slovenija

Statistična regija	2000	2003	2005	2007	2009	2010	%
Osrednjeslovenska	40,6	41,7	42,5	42,8	46,2	44,8	
Podravska	9,6	11,0	10,4	10,1	8,8	9,3	
Jugovzhodna Slovenija	11,4	9,7	10,6	8,8	9,6	9,3	
Savinjska	9,9	9,7	8,7	8,6	8,1	8,4	
Gorenjska	8,1	9,3	9,0	9,3	7,4	8,1	
Obalno-kraška	5,6	5,1	5,9	7,1	7,4	7,1	
Goriška	4,4	4,0	4,0	4,5	4,1	4,4	
Pomurska	3,1	2,4	2,3	2,4	2,8	2,6	
Koroška	3,5	3,6	3,4	3,0	2,1	2,4	
Spodnjeposavska	2,1	1,7	1,3	1,4	1,5	1,6	
Notranjsko-kraška	1,2	1,4	1,4	1,5	1,3	1,5	
Zasavska	0,6	0,5	0,6	0,5	0,5	0,4	

»V obdobju 2000–2010 se je najbolj povečal uvoz podjetij s sedežem v osrednjeslovenski statistični regiji.«

¹⁾ V podatkih niso upoštevana podjetja (uvozniki), ki jih ni bilo mogoče uspešno povezati z identifikacijsko številko podjetja v PRS, v podatkih od leta 2005 dalje pa poleg teh tudi podjetja, katerih vrednost uvoza blaga iz držav članic EU ni preseгла vrednosti vključitvenega praga za intrastat.

²⁾ Podatki za statistične regije so razvrščeni po vrednostih za leto 2010, padajoče.

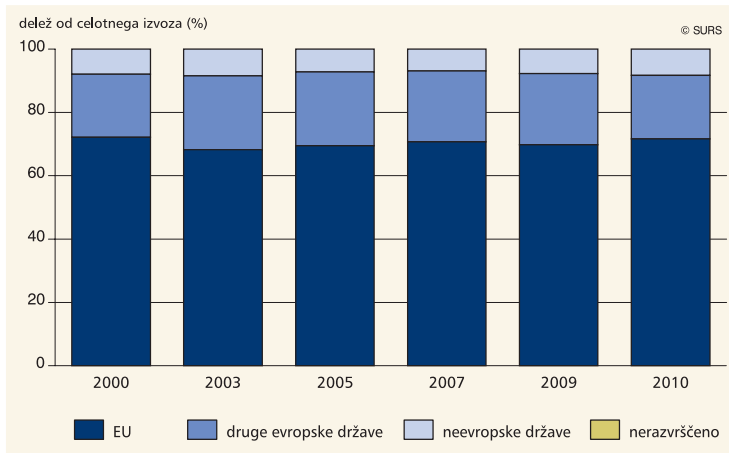
Vir: SURS

■ Na uvozni strani so v letu 2010 daleč največji delež celotnega uvoza prispevala podjetja s sedežem v osrednjeslovenski statistični regiji (44,8 %); sledila sta uvoz podjetij s sedežem v podravski statistični regiji in uvoz podjetij s sedežem v statistični regiji jugovzhodna Slovenija (vsak z 9,3-odstotnim deležem).

■ V obdobju 2000–2010 sta se najbolj povečala deleža uvoza podjetij s sedežem v osrednjeslovenski statistični regiji (za 4,3 odstotne točke) in s sedežem v obalno-kraški statistični regiji (za 1,5 odstotne točke), najbolj upadla pa sta deleža uvoza podjetij s sedežem v statistični regiji jugovzhodna Slovenija (za 2,1 odstotne točke) in s sedežem v savinjski statistični regiji (za 1,5 odstotne točke).

■ V letu 2009 (v času finančne in gospodarske krize) sta v primerjavi z letom 2007 najbolj upadla deleža uvoza podjetij s sedežem v gorenjski statistični regiji (za 1,8 odstotne točke) in podjetij s sedežem v podravski statistični regiji (za 1,3 odstotne točke); najbolj povečal pa se je delež uvoza podjetij s sedežem v osrednjeslovenski statistični regiji (za 3,4 odstotne točke).

■ 4 PO TRGOVINSKIH PARTNERICAH ■

Grafikon 6: Izvoz v izbrane skupine namembnih držav, Slovenija

Vir: SURS

»Izvoz Slovenije v evropske države je predstavljal več kot 90 % celotnega izvoza Slovenije.«

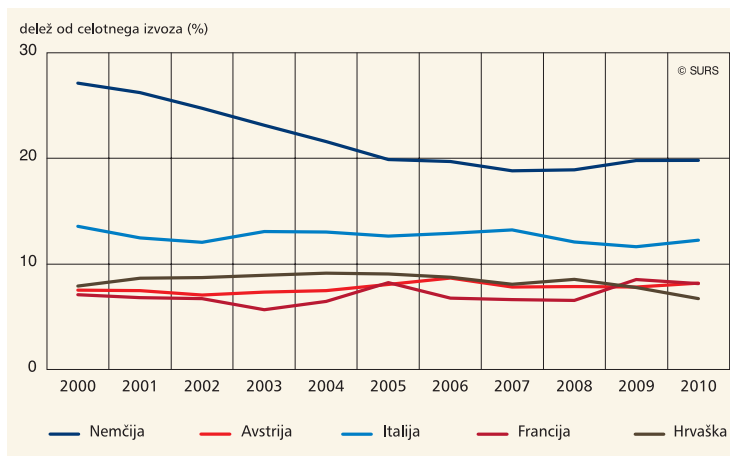
■ V letu 2010 je Slovenija izvozila največ blaga v države članice EU (71,7 % celotnega izvoza blaga), potem v druge evropske države (20,1 %) in v neevropske države (8,2 %). Podobno velja tudi za strukturo izvoza v celotnem obdobju 2000–2010.

■ Delež izvoza Slovenije v države članice EU je od leta 2000 do leta 2004, torej do vstopa Slovenije v EU, upadal (v letu 2000 je znašal 72,1 %, v letu 2004 pa 68,1 % celotnega izvoza blaga), po vstopu Slovenije v EU pa se je povečeval (tudi zaradi odprave carinskih formalnosti na mejah držav članic EU). Delež izvoza Slovenije v druge evropske države pa se je od leta 2000 do vstopa Slovenije v EU povečeval (v letu 2000 je znašal 19,9 %, v letu 2004 pa 23,5 % celotnega izvoza blaga), po vstopu Slovenije v EU pa je upadal.

■ Delež izvoza Slovenije na druge celine pa se v obdobju 2000–2010 ni bistveno spreminjal. Pri trgovanju z neevropskimi državami je Slovenija izvozila največ blaga v Azijo, nato pa v Severno in Srednjo Ameriko. Delež izvoza v Azijo se je v opazovanem obdobju povečeval (v letu 2000 je znašal 3,2 %, v letu 2010 pa 4,5 % celotnega izvoza blaga), medtem ko je delež izvoza v Severno in Srednjo Ameriko upadal (v letu 2000 je znašal 3,5 %, v letu 2010 pa 2,0 % celotnega izvoza blaga).

■ Finančna in gospodarska kriza ni bistveno vplivala na strukturo izvoza blaga po celinah.

■ 4 PO TRGOVINSKIH PARTNERICAH ■

Grafikon 7: Izvoz v najpomembnejše trgovinske partnerice, Slovenija

Vir: SURS

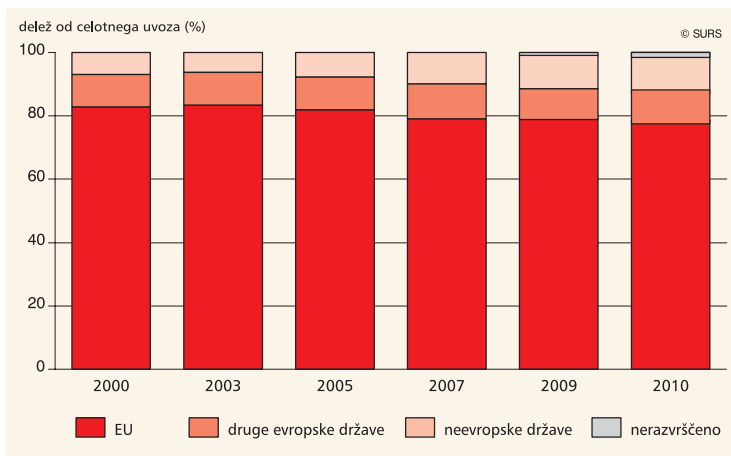
»Največ blaga smo izvozili v države članice EU in v Hrvaško.«

■ V letu 2010 je Slovenija največ blaga izvozila v Nemčijo (19,8 % celotnega izvoza blaga), potem v Italijo (12,2 %), Avstrijo (8,2 %), Francijo (8,1 %) in Hrvaško (6,7 %). Te države so bile v vseh letih obdobja 2000–2010 naše najpomembnejše trgovinske partnerice.

■ Pri trgovanju z državami članicami EU je Slovenija v letu 2010 največ blaga izvozila v Nemčijo (27,7 % celotnega izvoza blaga v države članice EU), nato v Italijo (17,1 %), Avstrijo (11,4 %), Francijo (11,3 %) in Poljsko (4,8 %). Pri trgovanju z državami nečlanicami EU pa je Slovenija največ blaga izvozila v Hrvaško (23,6 % celotnega izvoza blaga v države nečlanice EU), nato v Srbijo (11,1 %), Rusko federacijo (10,4 %), Bosno in Hercegovino (10,2 %) in Združene države (5,3 %).

■ Podrobnejši pregled razkrije, da je delež izvoza Slovenije v Nemčijo od leta 2000 do leta 2007 upadal (v letu 2000 je znašal 27,1 %, v letu 2007 pa je dosegel najnižjo vrednost, in sicer 18,8 % izvoza vsega blaga), nato pa se je spet počasi povečeval. Po vstopu Slovenije v EU se je najbolj povečal delež izvoza v Francijo (v letu 2005 je bila njegova vrednost za 2,6 odstotne točke višja kot v letu 2003), najbolj zmanjšal pa se je delež izvoza v Nemčijo (v letu 2005 je bila njegova vrednost za 3,2 odstotne točke nižja kot v letu 2003). Primerjava med letoma 2007 in 2010 razkrije, da se je v času finančne in gospodarske krize najbolj povečal delež izvoza v Francijo, najbolj upadel pa je delež izvoza v Hrvaško.

■ 4 PO TRGOVINSKIH PARTNERICAH ■

Grafikon 8: Uvoz iz izbranih skupin držav, Slovenija

»Slovenija je blago uvažala večinoma iz držav članic EU; pomen je pridobival uvoz iz Azije.«

Vir: SURS

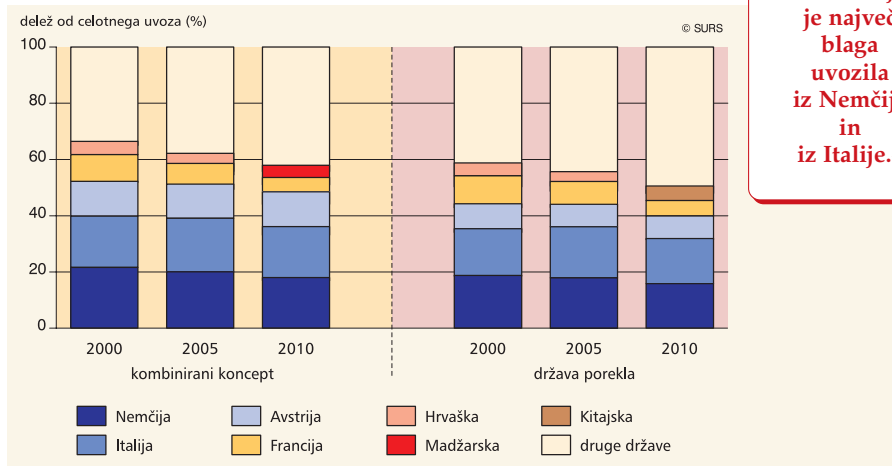
■ V letu 2010 je Slovenija največ blaga uvozila iz držav članic EU (77,5 % celotnega uvoza blaga), nato iz drugih evropskih držav (10,7 %) in iz neevropskih držav (10,2 %). Podobno velja tudi za uvoz v celotnem obdobju 2000–2010.

■ Delež uvoza Slovenije iz držav članic EU je od leta 2000 do vstopa Slovenije v EU nekoliko naraščal, po vstopu Slovenije v EU pa se je zmanjševal, in sicer je bil v letu 2010 za 5,9 odstotne točke nižji kot v letu 2003. Delež uvoza Slovenije iz drugih evropskih držav pa se v obdobju 2000–2010 ni bistveno spreminjal.

■ Tudi delež uvoza Slovenije z drugih celin se v obdobju pred vstopom Slovenije v EU ni bistveno spreminjal, po vstopu Slovenije v EU pa se je povečeval; najvišjo vrednost je dosegel v letih 2009 in 2010. Pregled trgovanja s temi celinami razkriva, da je Slovenija v letu 2010 največ blaga uvozila iz Azije, nato pa iz Severne in Srednje Amerike (1,6 % celotnega uvoza blaga). V obdobju 2000–2010 se je najbolj povečal uvoz iz Azije; ta je v letu 2000 znašal 3,4 %, v letu 2010 pa 7,2 % celotnega uvoza blaga.

■ Tudi struktura uvoza blaga po posameznih celinah se zaradi finančne in gospodarske krize ni bistveno spremenila.

■ 4 PO TRGOVINSKIH PARTNERICAH ■

Grafikon 9: Uvoz iz najpomembnejših trgovinskih partneric, Slovenija

»Slovenija je največ blaga uvozila iz Nemčije in iz Italije.«

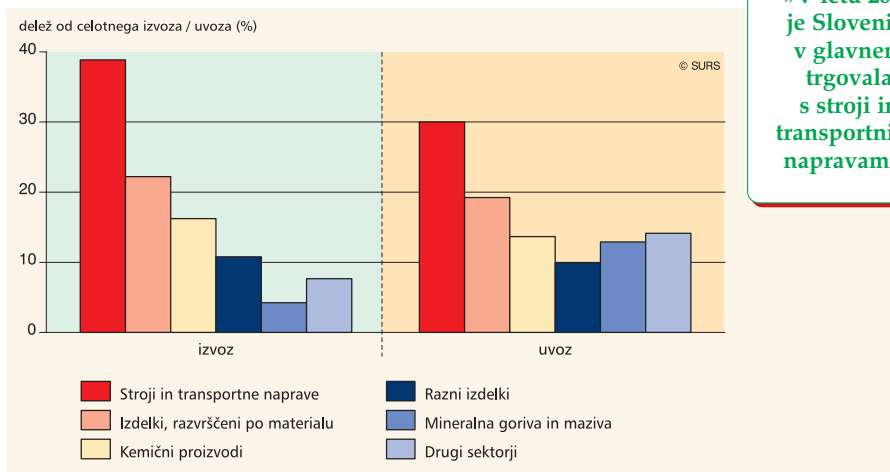
Vir: SURS

■ V letu 2010 je bilo po t. i. kombiniranem konceptu beleženja uvoznih blagovnih tokov uvoženega v Slovenijo največ blaga iz Nemčije (18,4 % celotnega uvoza blaga), potem iz Italije (17,8 %), Avstrije (12,1 %) in Francije (5,5 %). Podobno velja tudi za uvoz v celotnem obdobju 2000–2010, le da sta takrat predstavljala pomembnejša deleža tudi uvoz iz Hrvaške in uvoz iz Madžarske.

■ Deleži uvoza, prikazani po državi porekla blaga, so bili v letu 2010 za najpomembnejše trgovinske partnerice Slovenije na uvozni strani praviloma nižji od deležev uvoza, ki jih te države dosegajo po t. i. kombiniranem konceptu beleženja uvoznih blagovnih tokov. Kljub temu je bilo tudi pri beleženju blagovne menjave po državi porekla največ blaga uvoženega iz Nemčije (16,2 % celotnega uvoza blaga), potem iz Italije (15,8 %), iz Avstrije (8,0 %) in iz Francije (5,4 %). Podobno velja tudi za celotno obdobje 2000–2010, le da sta precejšnji delež uvoza v tem obdobju predstavljala tudi uvoz blaga, proizvedenega na Kitajskem, in uvoz blaga, proizvedenega na Hrvaškem. Uvoz blaga, proizvedenega na Kitajskem, se je v obdobju 2000–2010 celo najbolj povečal: v letu 2000 je znašal 1,4 %, v letu 2010 pa je narasel na 5,3 % celotnega uvoza blaga.

■ Podrobnejši pregled po t. i. kombiniranem konceptu beleženja uvoznih blagovnih tokov razkriva, da sta po vstopu Slovenije v EU najbolj upadla deleža uvoza iz Francije in Nemčije. Delež uvoza iz Francije je v letu 2003 znašal 8,7 %, v letu 2010 pa je upadel na 5,5 % celotnega uvoza blaga, delež uvoza iz Nemčije pa je od leta 2003 do leta 2010 upadel z 21,1 % na 18,4 % celotnega uvoza blaga. Stanje je podobno, tudi če uvoz blaga prikažemo glede na državo porekla blaga.

■ 5 PO BLAGOVNIH SKUPINAH PROIZVODOV ■

Grafikon 10: Izvoz in uvoz po blagovnih sektorjih SMTK¹⁾, Slovenija, 2010

»V letu 2010 je Slovenija v glavnem trgovala s stroji in transportnimi napravami.«

¹⁾ Standardne mednarodne trgovinske klasifikacije.

Vir: SURS

■ V letu 2010 je Slovenija na izvozni in uvozni strani trgovala predvsem s proizvodi, ki se uvrščajo v naslednje tri sektorje Standardne mednarodne trgovinske klasifikacije (SMTK): Stroji in transportne naprave (38,9 % celotnega izvoza blaga in 30,0 % celotnega uvoza blaga), Izdelki, razvrščeni po materialu (22,2 % celotnega izvoza in 19,3 % celotnega uvoza blaga) in Kemični proizvodi (16,2 % celotnega izvoza in 13,7 % celotnega uvoza blaga).

■ Tudi z državami članicami EU je Slovenija večinoma trgovala z blagom, ki se uvršča v omenjene tri sektorje (trgovanje z blagom iz sektorja Stroji in transportne naprave je pomenilo 43,1 % celotnega izvoza blaga v države članice EU in 31,7 % celotnega uvoza blaga iz držav članic EU; trgovanje z blagom iz sektorja Izdelki, razvrščeni po materialu, je pomenilo 23,0 % celotnega izvoza in 20,4 % celotnega uvoza; trgovanje z blagom iz sektorja Kemični proizvodi pa je pomenilo 12,5 % celotnega izvoza in 14,7 % celotnega uvoza blaga).

■ V okviru trgovanja Slovenije z državami nečlanicami EU so na izvozni strani največji delež predstavljali proizvodi iz sektorja Stroji in transportne naprave (28,2 % blaga, izvoženega v države nečlanice EU), sledila sta deleža proizvodov iz sektorja Kemični proizvodi (25,7 %) in iz sektorja Izdelki, razvrščeni po materialu (20,2 %). Pomembna razlika v strukturi blagovne menjave z državami nečlanicami EU v primerjavi s strukturo blagovne menjave z državami članicami EU je razvidna predvsem na uvozni strani: tukaj so namreč predstavljali največji delež proizvodi iz sektorja Mineralna goriva in maziva (25,6 % blaga, uvoženega iz držav nečlanic EU), sledil je delež proizvodov iz sektorja Stroji in transportne naprave (24,3 %) in nato delež proizvodov iz sektorja Izdelki, razvrščeni po materialu (15,5 %).

■ 5 PO BLAGOVNIH SKUPINAH PROIZVODOV ■

Tabela 3: Izvoz najpomembnejših proizvodov po blagovnih skupinah SMTK¹⁾, Slovenija

Blagovne skupine SMTK	Proizvodi	2000	2003	2005	2007	2009	2010	%
781	Osební avtomobili	8,5	7,4	10,8	11,7	11,8	10,4	
542	Zdravila	4,4	6,8	6,0	6,7	8,8	8,3	
775	Električna in neelektrična gospodinjíska oprema	5,7	6,2	5,7	4,9	4,8	4,8	
778	Električni stroji, aparati, drugi	2,9	2,7	2,5	2,3	2,7	3,5	
821	Pohištvo in deli	6,7	6,9	5,9	4,3	3,2	2,9	
684	Aluminij	3,1	2,9	3,3	3,4	2,1	2,6	
641	Papir in karton	3,1	2,6	2,4	2,0	2,2	2,1	

»Naš glavni izvozni proizvod so bili osebni avtomobili.«

¹⁾ Standardne mednarodne trgovinske klasifikacije.

Vir: SURS

■ V letu 2010 je na izvozni strani k blagovni menjavi Slovenije po blagovnih skupinah (3-mestnih šifrah) SMTK prispevala največji delež skupina Osební avtomobili (10,4 % celotnega izvoza blaga), nato pa skupine Zdravila (8,3 %), Električna in neelektrična gospodinjíska oprema (4,8 %), Električni stroji, aparati, drugi (3,5 %) ter Pohištvo in deli (2,9 %).

■ V okviru trgovanja z državami članicami EU so na izvozni strani k blagovni menjavi Slovenije v letu 2010 prispevale največje deleže iste blagovne skupine SMTK kot pri celotnem trgovanju Slovenije (skupina Osební avtomobili je predstavljala 13,8 % celotnega izvoza Slovenije v države članice EU, skupina Zdravila 6,2 %, Električna in neelektrična gospodinjíska oprema 4,6 %, Električni stroji, aparati, drugi 4,0 % in Pohištvo in deli 3,3 %). Največji delež izvoza Slovenije v države nečlanice EU pa je v letu 2010 prispevala skupina Zdravila (13,6 %), sledile so skupine Električna in neelektrična gospodinjíska oprema (5,5 %), Olja, dobljena iz nafte in bituminoznih mineralov, razen surovih (3,5 %), Papir in karton (2,9 %) in Črpalke in kompresorji (2,9 %).

■ V obdobju 2000–2010 se je najbolj povečal delež izvoza blaga iz skupine Zdravila (za 4,0 odstotne točke), najbolj zmanjšal pa se je delež izvoza blaga iz skupine Pohištvo in deli (za 3,8 odstotne točke). Precejšnja rast izvoza je bila v tem obdobju zabeležena tudi v skupini Osební avtomobili.

■ 5 PO BLAGOVNIH SKUPINAH PROIZVODOV ■

Tabela 4: Uvoz najpomembnejših proizvodov po blagovnih skupinah SMTK¹⁾, Slovenija

Blagovne skupine SMTK	Proizvodi	2000	2003	2005	2007	2009	2010	%
334	Olja, dobljena iz nafte in bituminoznih mineralov, razen surovih	6,4	4,8	6,8	5,9	7,6	8,8	
781	Osebnih avtomobilov	4,8	5,2	5,0	6,8	4,9	4,9	
784	Deli in pribor za motorna vozila	3,9	3,2	4,0	3,2	3,8	3,6	
542	Zdravila	1,7	2,2	2,3	2,2	3,2	3,0	
684	Aluminij	2,0	1,9	2,1	2,3	1,6	2,2	
764	Oprema za telekomunikacijo	2,0	1,4	1,0	1,3	1,4	1,4	

»Naša glavna uvozna proizvoda so bili naftni derivati in osebni avtomobili.«

¹⁾ Standardne mednarodne trgovinske klasifikacije.

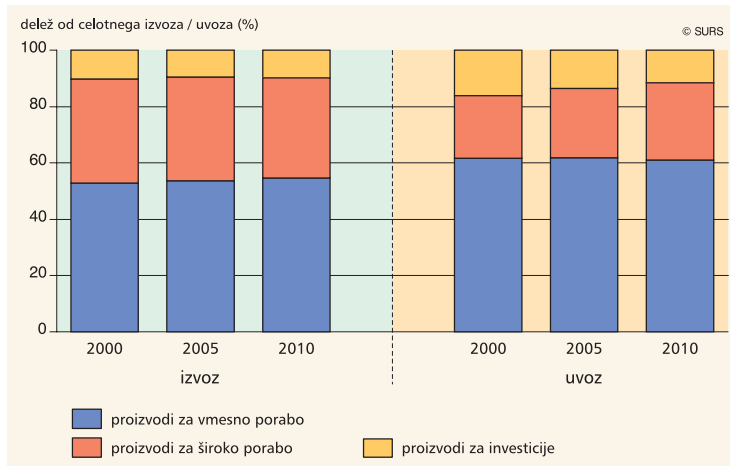
Vir: SURS

■ V letu 2010 je na uvozni strani k blagovni menjavi Slovenije po blagovnih skupinah (3-mestnih šifrah) SMTK prispevala največji delež skupina Olja, dobljena iz nafte in bituminoznih mineralov, razen surovih (8,8 % celotnega uvoza blaga); sledile so skupine Osebnih avtomobilov (4,9 %), Deli in pribor za motorna vozila (3,6 %), Zdravila (3,0 %) in Aluminij (2,2 %).

■ V okviru trgovanja z državami članicami EU je na uvozni strani k blagovni menjavi v letu 2010 prispevala največji delež skupina Olja, dobljena iz nafte in bituminoznih mineralov, razen surovih (6,9 % celotnega uvoza blaga iz držav članic EU), sledile so skupine Osebnih avtomobilov (5,0 %), Deli in pribor za motorna vozila (4,0 %), Zdravila (3,0 %) in Električni stroji, aparati, drugi (1,8 %). Pri trgovanju z državami nečlanicami EU je bilo precej pomembnejše kot pri trgovanju z državami članicami EU trgovanje z energenti. Največji delež uvoza iz teh držav v letu 2010 je tako prispevalo trgovanje v okviru skupine Olja, dobljena iz nafte in bituminoznih mineralov, razen surovih (15,4 % celotnega uvoza blaga iz držav nečlanic EU) in trgovanje v okviru skupine Plin, naravni utekočinjen ali v plinastem stanju (5,2 %); precejšnji delež uvoza iz teh držav je predstavljalo tudi trgovanje s proizvodi iz skupin Aluminij (4,3 %), Osebnih avtomobilov (4,2 %) in Električna energija (3,4 %).

■ V obdobju 2000–2010 sta se najbolj povečala deleža uvoza blaga iz skupine Olja, dobljena iz nafte in bituminoznih mineralov, razen surovih (za 2,4 odstotne točke), in iz skupine Zdravila (za 1,3 odstotne točke).

■ 5 PO BLAGOVNIH SKUPINAH PROIZVODOV ■

Grafikon 11: Izvoz in uvoz po namenu porabe proizvodov, Slovenija

»V blagovni menjavi Slovenije so prevladovali proizvodi za vmesno porabo.«

Vir: SURS

■ V letu 2010 so tako na izvozni kot na uvozni strani prevladovali proizvodi za vmesno porabo (54,5 % celotnega izvoza blaga in 60,9 % celotnega uvoza blaga), sledili so proizvodi za široko porabo (35,5 % izvoza in 27,5 % uvoza) in proizvodi za investicije (9,9 % izvoza in 11,5 % uvoza).

■ Struktura blagovne menjave po namenu porabe proizvodov se je pri trgovanju z državami članicami EU in pri trgovanju z državami nečlanicami EU v letu 2010 razlikovala predvsem na uvozni strani: proizvodi za vmesno porabo so predstavljali 57,8 % celotnega uvoza blaga v okviru trgovanja z državami članicami EU in kar 71,8 % celotnega uvoza blaga v okviru trgovanja z državami nečlanicami EU. Delež uvoza proizvodov za široko porabo in delež uvoza proizvodov za investicije sta v okviru trgovanja z državami članicami EU znašala 29,5 % oz. 12,7 %, v okviru trgovanja z državami nečlanicami EU pa 20,6 % oz. 7,6 %.

■ Podrobnejši pregled razkriva, da se je struktura blagovne menjave po namenu porabe proizvodov v obdobju 2000–2010 spremenila predvsem na uvozni strani: delež uvoza proizvodov za široko porabo se je od leta 2000 do leta 2010 povečal za 5,4 odstotne točke, in sicer z 22,2 % celotnega uvoza blaga v letu 2000 na 27,5 % celotnega uvoza blaga v letu 2010; hkrati se je v tem obdobju zmanjšal delež uvoza proizvodov za investicije, in sicer s 16,2 % celotnega uvoza blaga v letu 2000 na 11,5 % celotnega uvoza blaga v letu 2010.

■ 6 DRUGI IZBRANI KAZALNIKI ■

Tabela 5: Blagovna menjava glede na vrsto trgovskega posla, Slovenija

Vrsta trgovskega posla	Izvoz				Uvoz				%
	2000	2003	2005	2010	2000	2003	2005	2010	
Posli, ki vključujejo dejanski ali nameravani prenos lastništva blaga z rezidentov na nerezidente za finančno ali drugo nadomestilo	82,1	92,9	95,7	95,4	86,2	94,3	96,6	93,3	
Postopki z namenom oplemenitenja po pogodbi (brez prenosa lastništva na predelovalca)	0,6	0,5	0,6	0,8	5,1	3,9	2,3	1,1	
Postopki, ki sledijo oplemenitenju po pogodbi (brez prenosa lastništva na predelovalca)	7,7	5,7	3,1	1,8	0,8	0,7	0,6	1,0	
Drugi posli	9,7	0,8	0,7	2,0	7,8	1,2	0,5	4,6	

»Prevladovali so posli s prenosom lastništva blaga, posli oplemenitenja so upadali.«

Vir: SURS

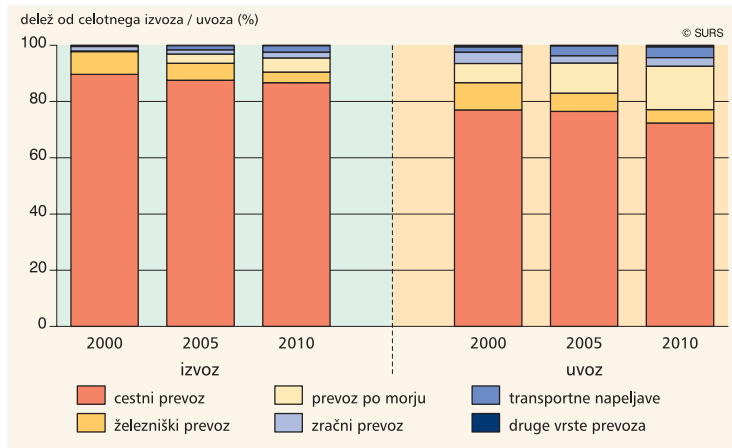
■ V obdobju 2000–2010 so največji delež v blagovni menjavi Slovenije predstavljali posli, ki vključujejo dejanski ali nameravani prenos lastništva za nadomestilo (npr. neposredni nakup/prodaja, dobava za konsignacijo, finančni zakup ipd.); v letu 2010 so npr. ti posli predstavljali kar 95,4 % blagovne menjave na izvozni strani in 93,3 % blagovne menjave na uvozni strani.

■ Pomembnejši delež v blagovni menjavi Slovenije so predstavljali tudi posli oplemenitenja³. Podrobnejši pregled podatkov za obdobje 2000–2010 razkriva, da je delež blaga, ki ga je Slovenija leta 2000 prejela v oplemenitenje, predstavljal 5,1 %, v letu 2010 pa je upadel na 1,1 % celotnega uvoza blaga. Precej je upadel tudi delež izvoza blaga po oplemenitenju: v letu 2000 je znašal 7,7 %, v letu 2010 pa se je zmanjšal na 1,8 % celotnega izvoza blaga. Slovenija je v letu 2010 prejela v oplemenitenje največ blaga iz Nemčije (okrog 35 %) in Avstrije (okrog 30 %).

■ Slovenija je v letu 2010 poslala v oplemenitenje okrog 0,8 % celotnega izvoza blaga, od tega največ v Bosno in Hercegovino (okrog 25 %), v Hrvaško in v Srbijo (v vsako okrog 20 %). Delež blaga, uvoženega po oplemenitenju, pa je v letu 2010 znašal 1,0 % celotnega uvoza blaga. Podobno velja tudi za celotno obdobje 2000–2010.

³ Posli oplemenitenja obsegajo spreminjanje, izdelavo, sestavljanje, izboljšavo in prenovo blaga s ciljem, da se proizvede nov ali resnično izboljšan izdelek.

■ 6 DRUGI IZBRANI KAZALNIKI ■

Grafikon 12: Blagovna menjava Slovenije glede na vrsto prevoza blaga čez državno mejo¹⁾

»Največ blaga se je prepeljalo čez mejo po cesti, povečeval se je delež prevoza blaga po morju.«

¹⁾ Od vstopa Slovenije v EU se podatki o vrsti prevoza na meji pri spremljanju blagovne menjave Slovenije z državami članicami EU (intrastat) zbirajo le od poročevalskih enot, katerih blagovna menjava presega t. i. posebni prag (tj. od podjetij z visoko vrednostjo blagovne menjave z državami članicami EU).

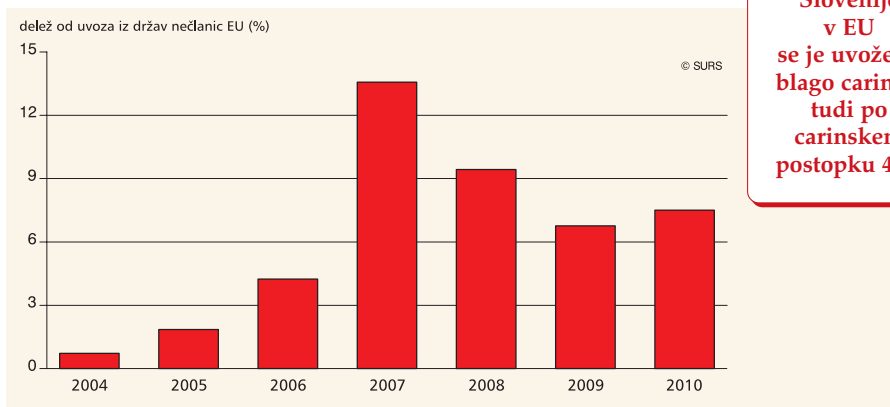
Vir: SURS

■ V obdobju 2000–2010 je bilo na izvozni in na uvozni strani prepeljanega čez državno mejo vrednostno največ blaga po cesti (86,7 % celotnega izvoza blaga in 72,3 % celotnega uvoza blaga v letu 2010). Na izvozni strani je bil do leta 2008 druga najpogostejša vrsta prevoza blaga čez mejo železniški prevoz, od leta 2009 pa je to bil prevoz po morju (5,0 % celotnega izvoza blaga v letu 2010). S preostalimi vrstami prevoza je bilo na uvozni strani v posameznem letu prepeljanega čez mejo skupaj manj kot 10 % vsega izvoženega blaga. Na uvozni strani je cestnemu prevozu do leta 2004 sledil železniški prevoz, od leta 2005 naprej pa mu je sledil prevoz po morju (15,4 % celotnega uvoza blaga v letu 2010). Z drugimi vrstami prevoza blaga čez mejo je bilo na uvozni strani v posameznem letu prepeljanega skupaj manj kot 15 % vsega uvoženega blaga.

■ Cestni prevoz je bil pri blagovni menjavi Slovenije z vidika vrednosti prepeljanega blaga daleč najpogostejši način prevoza blaga ob prečkanju državne meje, razen pri trgovanju Slovenije z državami nečlanicami EU na uvozni strani (v letu 2010 je bilo na primer več kot 50 % iz teh držav uvoženega blaga prepeljanega čez mejo Slovenije z drugimi transportnimi sredstvi, predvsem s plovili, zrakoplovi in po transportnih napeljavah).

■ V obdobju 2000–2010 se je struktura blagovne menjave po vrsti transporta spremenila predvsem pri trgovanju Slovenije z državami nečlanicami EU. Na izvozni strani je izrazito upadel delež izvoženega blaga, prepeljanega čez državno mejo po cesti (v letu 2000 je znašal 88,2 %, v letu 2010 pa 75,2 % celotnega izvoza blaga v države nečlanice EU), hkrati pa se je povečal delež blaga, prepeljanega po morju (v letu 2000 je znašal 0,3 %, v letu 2010 pa 12,1 % celotnega izvoza blaga v države nečlanice EU). Na uvozni strani sta pri trgovanju Slovenije z državami nečlanicami EU tedaj izgubila pomembnost predvsem cestni in železniški prevoz (zaradi izrazitega povečanja deleža blaga, prepeljanega po morju - ta se je v tem obdobju povečal s 16,0 % na 37,0 % celotnega uvoza blaga iz držav nečlanic EU).

■ 6 DRUGI IZBRANI KAZALNIKI ■

Grafikon 13: Uvoz blaga po carinskem postopku 42, Slovenija¹⁾

»Po vstopu Slovenije v EU se je uvoženo blago carinilo tudi po carinskem postopku 42.«

¹⁾ Grafikon prikazuje strukturo blagovne menjave z državami nečlanicami EU glede na dejansko stanje držav nečlanic EU v posameznem obdobju.

Vir: SURS

■ Pri trgovanju z državami nečlanicami EU, in sicer na uvozni strani, je treba posebej opozoriti na carinski postopek 42⁴. Carinjenje blaga po tem carinskem postopku se je začelo po vstopu Slovenije v EU. Delež blaga, ocarinjenega po tem carinskem postopku, se je do leta 2007 povečeval (tedaj je obsegal 13,6 % celotnega uvoza blaga iz držav nečlanic EU), nato pa se je zmanjševal in v letu 2010 je znašal 7,5 % celotnega uvoza blaga iz držav nečlanic EU. Delno je na upad uvoza blaga po tem carinskem postopku in s tem na zmanjšanje njegove pomembnosti vplival tudi pojav finančne in gospodarske krize konec leta 2008.

■ V letu 2007 je Slovenija po tem carinskem postopku uvozila največ blaga iz Republike Koreje, in sicer 63,0 % celotnega uvoza blaga iz držav nečlanic EU po tem postopku; prevladovalo je blago, ki se po SMTK uvršča v blagovno skupino (3-mestno šifro) Osebni avtomobili (99,9 %). V letu 2010 smo iz Republike Koreje uvozili le še 37,8 % celotnega uvoza blaga po carinskem postopku 42, saj smo precej blaga uvozili po tem carinskem postopku tudi iz Srbije (14,8 %), iz Združenih držav (8,2 %), iz Paragvaja (7,6 %) in iz Bosne in Hercegovine (7,4 %).

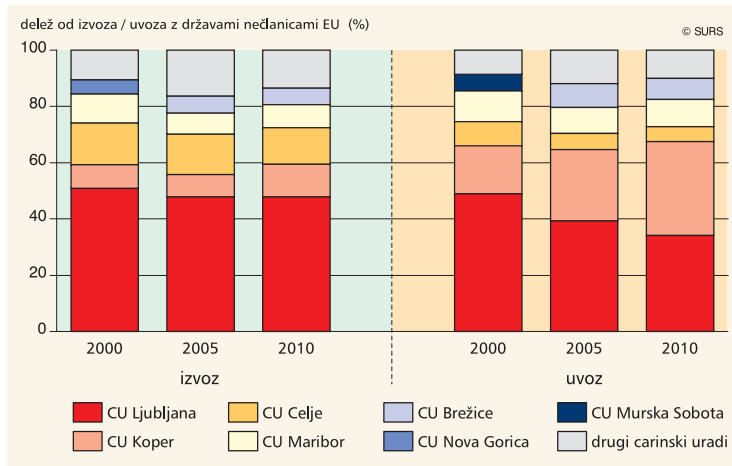
■ Blago, ki je bilo v letu 2010 uvoženo v Slovenijo po tem carinskem postopku, se je v največjih deležih uvrščalo v naslednje blagovne skupine po SMTK: Osebni avtomobili (39,0 %), Oljna semena za lahka olja (20,7 %) in Aluminij (11,0 %).

⁴ S sprostitvijo blaga v prost promet po carinskem postopku 42 se neskupnostno blago sprost v prost promet v Sloveniji. Pri tem je blago oproščeno plačila DDV in nekaterih drugih dajatev, ker uvoznik opravi davčno oproščeno dobavo blaga prejemniku v drugo državo članico Unije (vir: http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_pojasnila/uvoz_blaga/uvoz_blaga_ki_mu_sledi_dobava_ali_prenos_blaga_znotraj_unije_carinski_postopek_42/, 9. 9. 2011).

■ 6 DRUGI IZBRANI KAZALNIKI ■

Grafikon 14: Blagovna menjava Slovenije z državami nečlanicami EU po glavnih carinskih uradih (CU) carinjenja blaga¹⁾

»Največ uvoženega blaga se je ocarinilo na CU Ljubljana in na CU Koper.«

¹⁾ Grafikon prikazuje strukturo blagovne menjave z državami nečlanicami EU glede na dejansko stanje držav nečlanic EU v posameznem obdobju.

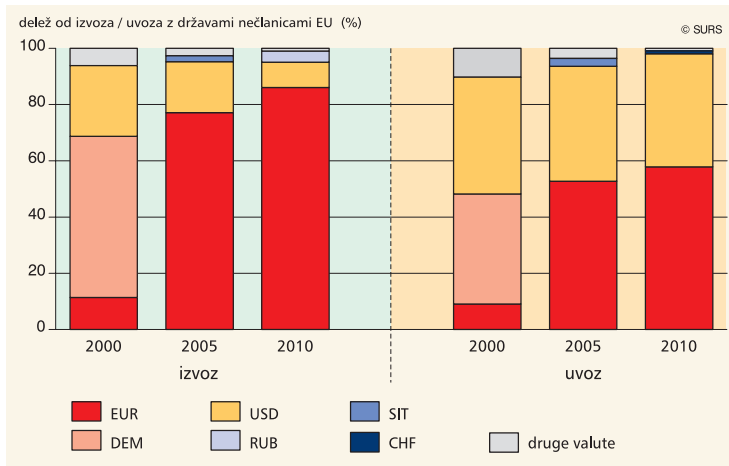
Vir: SURS

■ Na izvozni strani je bil v letu 2010 največji del blaga ocarinjen na CU Ljubljana (47,8 % celotnega izvoza v države nečlanice EU), potem na CU Celje (13,0 %) in na CU Koper (11,6 %).

■ Tudi na uvozni strani je bilo v letu 2010 največ blaga ocarinjenega na CU Ljubljana (34,1 % celotnega uvoza iz držav nečlanic EU), potem na CU Koper (33,4 %) in na CU Maribor (9,7 %). Blago, ocarinjeno v letu 2010 na CU Ljubljana, je bilo v največjem deležu uvoženo iz Hrvaške (17,8 %), nato iz Švice (15,2 %) in iz Kitajske (13,1 %). Blago, ki je bilo v istem letu ocarinjeno na CU Koper, pa je bilo v največjem deležu uvoženo iz Republike Koreje (11,8 %), potem iz Združenih držav (9,6 %) in iz Kitajske (9,4 %).

■ Po vstopu Slovenije v EU se je na uvozni in na izvozni strani najbolj povečal delež blaga, ki je bilo carinjeno na CU Koper. Od leta 2003 (tj. leta pred vstopom Slovenije v EU) do leta 2010 se je na uvozni strani povečal za 18,3 odstotne točke, na izvozni strani pa za 6,5 odstotne točke. Hkrati se je med letoma 2003 in 2010 tako na uvozni kot na izvozni strani precej zmanjšal delež blaga, carinjenega na CU Ljubljana, in sicer na uvozni strani za 18,7 odstotne točke, na izvozni strani pa za 7,1 odstotne točke.

■ 6 DRUGI IZBRANI KAZALNIKI ■

Grafikon 15: Glavne valute¹⁾ pri blagovni menjavi Slovenije z državami nečlanicami EU²⁾

»Slovenija je z državami nečlanicami EU trgovala večinoma v evrih, delno tudi v ameriških dolarjih.«

¹⁾ Od vstopa Slovenije v EU se podatki o valuti računa zbirajo le v okviru spremljanja blagovne menjave Slovenije z državami nečlanicami EU (ekstrastat).

²⁾ Grafikon prikazuje strukturo blagovne menjave Slovenije z državami nečlanicami EU glede na dejansko stanje držav nečlanic EU v posameznem obdobju.

Vir: SURS

■ Pri večini blagovne menjave Slovenije z državami nečlanicami EU so bili v letu 2010 računi izdani v evrih, in sicer pri 86,1 % celotnega izvoza blaga v te države in pri 57,8 % celotnega uvoza blaga iz teh držav. Druga najpomembnejša valuta pri tem trgovanju je bil ameriški dolar; v ameriških dolarjih so bili izdani računi za 9,0 % izvoza in za 40,1 % uvoza. Na izvozni strani je bil pomembnejša valuta še ruski rubelj (v rubljih so bili izdani računi za 3,9 % izvoza v te države), na uvozni strani pa švicarski frank (v tej valuti so bili izdani računi za 1,1 % uvoza iz teh držav).

■ Struktura blagovne menjave Slovenije z državami nečlanicami EU glede na najpogostejše valute, v katerih so bili izdani računi, je bila na začetku opazovanega obdobja precej drugačna kot pozneje: v letu 2000 je bila poleg ameriškega dolarja in evra pomembna valuta tudi še nemška marka (v tej valuti so bili izdani računi za 57,4 % izvoza v države nečlanice EU in za 39,2 % uvoza iz teh držav), v letu 2005 pa je na izvozni strani glavni del trgovanja s temi državami že potekal v evrih (za 77,1 % izvoza), manjši del pa v ameriških dolarjih (za 18,0 % izvoza), na uvozni strani pa so bili v letu 2005 računi izdani v evrih za 52,7 % uvoza, v ameriških dolarjih pa za 41,0 % uvoza.

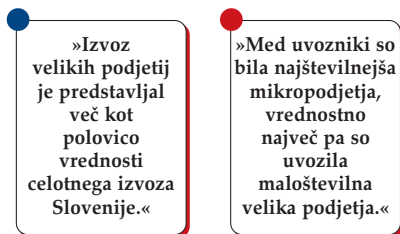
II. STRUKTURA BLAGOVNE MENJAVE SLOVENIJE V LETU 2009 PO ZNAČILNOSTIH IZVOZNIKOV IN UVOZNIKOV

Drugo poglavje publikacije je sestavljeno iz petih vsebinskih sklopov podatkov. Naj poudarimo, da so podatki o trgovanju Slovenije z državami članicami EU in podatki o trgovanju Slovenije z državami nečlanicami EU v vseh vsebinskih sklopih prikazani ločeno. Podatki so običajno prikazani z dvema kazalnikoma: z vrednostjo blagovne menjave, izraženo v evrih, in s številom izvoznikov oz. uvoznikov.

- V prvem sklopu prikazujemo glavne značilnosti strukture blagovne menjave Slovenije po področju dejavnosti podjetij (tj. izvoznikov in uvoznikov).

- V drugem sklopu prikazujemo podatke po velikosti izvoznikov in uvoznikov.

- V tretjem sklopu prikazujemo koncentracijo blagovne menjave v največjih izvoznikih in uvoznikih.

- V četrtem sklopu prikazujemo strukturo blagovne menjave po najpomembnejših trgovinskih partnericah.

»Največ podjetij med izvozniki v države članice EU je izvažalo v države, ki so bile tudi sicer naše glavne trgovinske partnerice.«

»Pri trgovanju z državami nečlanicami EU je največ podjetij blago izvažalo v države, ki so nastale iz republik nekdanje Jugoslavije.«

»Pri trgovanju z državami članicami EU je največ podjetij blago uvažalo iz Nemčije in iz Italije.«

»Največ podjetij med uvozniki iz držav nečlanic EU je blago uvažalo iz Kitajske in iz Hrvaške.«

»Daleč največji delež vrednosti izvoza v države članice EU so ustvarila podjetja, ki so v posamezno od teh držav izvozila za več kot milijon EUR blaga.«

»Delež vrednosti izvoza podjetij, ki so v posamezno državo nečlanico EU izvozila za več kot milijon EUR blaga, je bil največji pri izvozu v Rusijo.«

»Delež v številu podjetij, ki so iz posamezne države članice EU uvozila za več kot milijon EUR blaga, je bil največji pri uvozu iz glavnih trgovinskih partneric Slovenije.«

»Delež v številu podjetij, ki so iz posamezne države nečlanice EU uvozila za več kot milijon EUR blaga, je bil največji pri uvozu iz Rusije.«

- V petem sklopu prikazujemo strukturo blagovne menjave po številu trgovinskih partneric, s katerimi izvozniki in uvozniki trgujejo.

»Največji delež izvoza so ustvarila podjetja, ki so izvažala blago v najmanj 20 držav.«

»Pri trgovanju z državami nečlanicami EU so tri petine podjetij uvažale blago samo iz ene države.«

■ 1 GLEDE NA PODROČJE DEJAVNOSTI IZVOZNIKOV IN UVOZNIKOV ■

Tabela 6: Število izvoznikov in uvoznikov ter vrednost njihove blagovne menjave, Slovenija, 2009

Podjetja (izvozniki in uvozniki), ki smo jih uspešno povezali z identifikacijsko številko v PRS	Blagovna menjava z državami članicami EU ¹⁾		Blagovna menjava z državami nečlanicami EU	
	izvoz	uvoz	izvoz	uvoz
število podjetij	2.173	6.587	7.578	8.818
vrednost (mio. EUR)	10.044	12.581	4.704	3.388

»Pri trgovanju Slovenije z državami članicami EU je bilo število uvoznikov trikrat večje od števila izvoznikov.«

¹⁾ V podatkih o blagovni menjavi z državami članicami EU so upoštevana samo podjetja, katerih blagovna menjava je preseгла vrednost vključitvenega praga za intrastat.

Vir: SURS

Tabela 7: Število izvoznikov in uvoznikov glede na področje dejavnosti in vrednost njihove blagovne menjave, Slovenija, 2009

	Podjetja (izvozniki in uvozniki), ki smo jih uspešno povezali z identifikacijsko številko v PRS		Blagovna menjava z državami članicami EU ¹⁾		Blagovna menjava z državami nečlanicami EU	
			izvoz	uvoz	izvoz	uvoz
Področje dejavnosti podjetja	B, C, D, E	število podjetij	1.302	1.844	2.522	2.230
		vrednost (mio. EUR)	8.719	5.305	3.209	1.552
	G	število podjetij	637	3.461	3.198	3.667
		vrednost (mio. EUR)	1.071	6.496	1.163	1.636
	Druge dejavnosti	število podjetij	234	1.282	1.858	2.921
		vrednost (mio. EUR)	254	780	332	201

»Največ blaga so izvozila podjetja iz področja predelovalne dejavnosti.«

¹⁾ V podatkih o blagovni menjavi z državami članicami EU so upoštevana samo podjetja, katerih blagovna menjava je preseгла vrednost vključitvenega praga za intrastat.

Vir: SURS

■ 1 GLEDE NA PODROČJE DEJAVNOSTI IZVOZNIKOV IN UVOZNIKOV ■

■ V letu 2009 je pri trgovanju Slovenije z državami nečlanicami EU trgovalo na uvozni strani za 16,4 % več podjetij kot na izvozni strani. Pri trgovanju z državami članicami EU pa je bil položaj bistveno drugačen: število poročevalskih enot (podjetij) za intrastat na uvozni strani je bilo namreč kar trikrat večje od števila poročevalskih enot (podjetij) za intrastat na izvozni strani (podobna ugotovitev velja tudi za celotno populacijo podjetij, ki so trgovala z državami članicami EU).

■ Za pravilno razumevanje in razlago podatkov o blagovni menjavi z državami članicami EU moramo povedati, da so poročevalske enote za intrastat (podjetja) predstavljale 23,4 % vseh podjetij, ki so trgovala z državami članicami na izvozni strani, in samo 20,9 % vseh podjetij, ki so trgovala z državami članicami EU na uvozni strani. Vendar so ta podjetja ustvarila kar 98,1 % vrednosti vsega izvoza v države članice EU in 96,9 % vrednosti vsega uvoza iz držav članic EU.

■ Podrobnejši pregled trgovanja z državami članicami EU po področjih dejavnosti podjetij nam razkrije, da so bila na izvozni strani najštevilnejša podjetja iz področij dejavnosti B, C, D in E (59,9 % vseh podjetij in 86,8 % vrednosti izvoza blaga v države članice EU). Pri uvozu je bil delež podjetij iz področij dejavnosti B, C, D in E za približno polovico manjši kot pri izvozu (28,0 % vseh podjetij in 42,2 % vrednosti uvoza blaga iz držav članic EU). V primerjavi z izvozom pa so pri uvozu bistveno večji deleži trgovanja ustvarila podjetja iz področja dejavnosti G (ta podjetja so predstavljala 52,5 % vseh podjetij in so ustvarila 51,6 % vrednosti uvoza blaga iz držav članic EU in le 29,3 % vseh podjetij oz. 10,7 % vrednosti izvoza blaga v države članice EU).

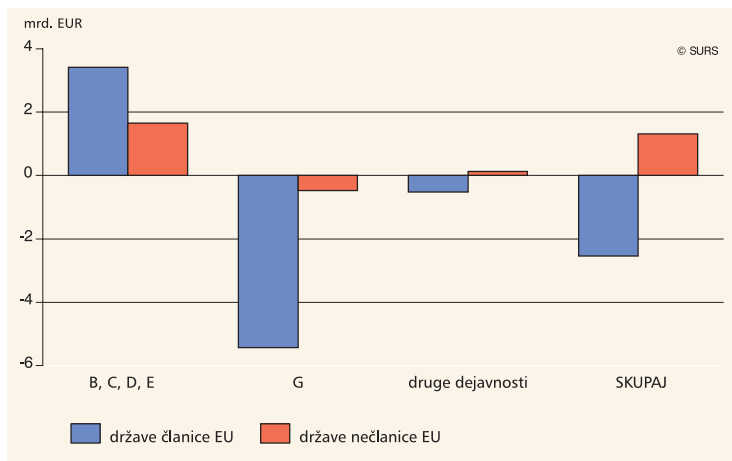
■ Pri trgovanju z državami članicami EU je bilo med podjetji iz področij dejavnosti B, C, D, E vrednostno najpomembnejše trgovanje podjetij iz področja predelovalne dejavnosti (C), in sicer je pri obeh tokovih blaga (pri izvozu in pri uvozu) predstavljalo kar 97,2 % vrednosti izvoza in uvoza podjetij iz področij dejavnosti B, C, D, E.

■ Pregled trgovanja z državami nečlanicami EU po področjih dejavnosti podjetij nam pokaže, da se je struktura blagovne menjave po področjih dejavnosti podjetij v primerjavi s to strukturo pri trgovanju z državami članicami EU razlikovala predvsem na izvozni strani. Tu so namreč glede na število podjetij prevladovala podjetja iz področja dejavnosti G (42,2 % vseh podjetij, ki so izvažala v države nečlanice EU); delež podjetij iz področij dejavnosti B, C, D, E pa je obsegal približno tretjino vseh podjetij, ki so izvažala v države nečlanice EU. Ne glede na to so podjetja iz področij dejavnosti B, C, D, E ustvarila kar 68,2 % vrednosti izvoza v države nečlanice EU, podjetja iz področja dejavnosti G pa so prispevala k vrednosti izvoza v te države bistveno manjši delež (24,7 %). Pri uvozu blaga iz držav nečlanice EU je v primerjavi s strukturo uvoza blaga iz držav članic EU izstopal večji delež podjetij, ki so se uvrščala v področje druge dejavnosti (33,1 % vseh podjetij in 5,9 % vrednosti celotnega uvoza iz držav nečlanice EU), in sicer na račun manjšega deleža podjetij iz področja dejavnosti G.

■ Tudi pri trgovanju z državami nečlanicami EU je bilo med podjetji iz področij dejavnosti B, C, D, E vrednostno najpomembnejše trgovanje podjetij iz področja predelovalne dejavnosti (C), in sicer je predstavljalo 96,3 % vrednosti izvoza in 85,2 % vrednosti uvoza podjetij iz področij dejavnosti B, C, D, E.

■ 1 GLEDE NA PODROČJE DEJAVNOSTI IZVOZNIKOV IN UVOZNIKOV ■

Grafikon 16: Trgovinska bilanca po področjih dejavnosti izvoznikov in uvoznikov¹⁾, Slovenija, 2009

»Podjetja iz področij dejavnosti B, C, D in E so imela presežek v blagovni menjavi s tujino.«

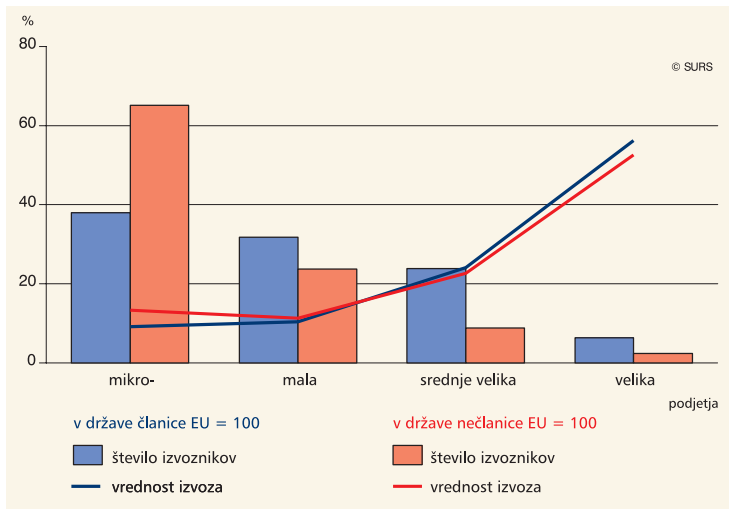
¹⁾ V podatkih o blagovni menjavi z državami članicami EU so upoštevana samo podjetja, katerih blagovna menjava je presegla vrednost vključitvenega praga za intrastat.

Vir: SURS

- Pri trgovanju z državami članicami EU je Slovenija v letu 2009 imela v blagovni menjavi primanjkljaj (v vrednosti 2,5 milijarde EUR), pri trgovanju z državami nečlanicami EU pa presežek (v vrednosti 1,3 milijarde EUR).
- Izrazit presežek v blagovni menjavi so imela pri trgovanju z državami članicami EU in tudi pri trgovanju z državami nečlanicami EU predvsem podjetja iz področij dejavnosti B, C, D in E (pri trgovanju z državami članicami EU je presežek znašal 3,4 milijarde EUR, pri trgovanju z državami nečlanicami EU pa 1,7 milijarde EUR).
- Primanjkljaj v blagovni menjavi pa so imela pretežno podjetja iz področja dejavnosti G, in sicer predvsem pri trgovanju z državami članicami EU (5,4 milijarde EUR).

■ 2 GLEDE NA VELIKOST IZVOZNIKOV IN UVOZNIKOV ■

Grafikon 17: Struktura izvoza po velikosti izvoznikov¹⁾, Slovenija, 2009

»Izvoz velikih podjetij je predstavljal več kot polovico vrednosti celotnega izvoza Slovenije.«

¹⁾ V podatkih o blagovni menjavi z državami članicami EU so upoštevana samo podjetja, katerih blagovna menjava je preseгла vrednost vključitvenega praga za intrastat.

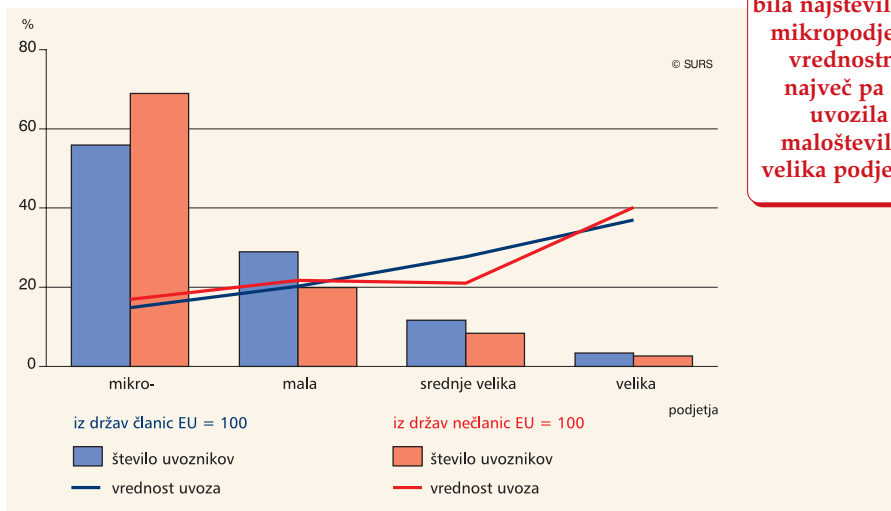
Vir: SURS

■ Pregled trgovanja Slovenije na izvozni strani nam razkrije, da je v letu 2009 majhno število velikih podjetij (velikih glede na število zaposlenih) prispevalo zelo velik delež vrednosti izvoza, in to tako pri trgovanju z državami članicami EU kot tudi pri trgovanju z državami nečlanicami EU. Med podjetji, ki so izvažala blago v države članice EU, je bilo 6,4 % velikih podjetij, med tistimi, ki so izvažala blago v države nečlanice EU, pa je bilo velikih le 2,4 %. Vendar so ta podjetja prispevala kar 56,2 % vrednosti izvoza v države članice EU in več kot polovico (52,6 %) vrednosti izvoza v države nečlanice EU.

■ Med podjetji, ki so trgovala z državami članicami EU, so bila najštevilnejša mikropodjetja (38,0 % vseh podjetij, ki so tedaj izvažala blago v države članice), za temi pa mala podjetja (31,8 %). Mikro- in mala podjetja so skupaj prispevala nekaj manj kot 20 % celotne vrednosti izvoza v države članice EU. Med podjetji, ki so trgovala z državami nečlanicami EU, je bil delež mikropodjetij bistveno višji (65,1 %) kot med podjetji, ki so trgovala z državami članicami EU. Tu je bil v primerjavi s trgovanjem z državami članicami EU opazen tudi manjši delež srednje velikih podjetij (ta delež je znašal 8,8 % vseh podjetij, ki so izvažala blago v države nečlanice EU), čeprav je bil vrednostni delež izvoza teh podjetij primerljiv z deležem, ki so ga srednje velika podjetja ustvarila pri izvozu v države članice EU.

■ 2 GLEDE NA VELIKOST IZVOZNIKOV IN UVOZNIKOV ■

Grafikon 18: Struktura uvoza po velikosti uvoznikov¹⁾, Slovenija, 2009

»Med uvozniki so bila najštevilnejša mikropodjetja, vrednostno največ pa so uvozila maloštevilna velika podjetja.«

¹⁾ V podatkih o blagovni menjavi z državami članicami EU so upoštevana samo podjetja, katerih blagovna menjava je presegla vrednost vključitvenega praga za intrastat.

Vir: SURS

■ Prikaz trgovanja Slovenije nam pokaže, da je v letu 2009 tudi na uvozni strani majhno število velikih podjetij (velikih glede na število zaposlenih) prispevalo zelo velik delež vrednosti trgovanja. Med podjetji, ki so uvažala blago iz držav članic EU, je delež velikih podjetij znašal 3,4 %, med tistimi, ki so uvažala blago iz držav nečlanic EU, pa je delež velikih podjetij znašal 2,7 %. Vrednostno so ta podjetja na uvozni strani prispevala nekoliko nižji delež kot na izvozni strani, in sicer 37,1 % vrednosti uvoza iz držav članic EU in 40,2 % vrednosti uvoza iz držav nečlanic EU.

■ Med podjetji, ki so trgovala z državami članicami EU, so tudi na uvozni strani prevladovala mikropodjetja (55,9 %), za temi pa mala podjetja (29,0 %). Mikro- in mala podjetja so skupaj prispevala nekaj več kot 35 % vrednosti uvoza iz držav članic EU. Med podjetji, ki so trgovala z državami nečlanicami EU, je bil delež mikropodjetij še višji (69,0 % vseh podjetij, ki so uvažala blago iz držav nečlanic EU).

■ Delež srednje velikih podjetij med podjetji, ki so trgovala z državami članicami EU, in tudi delež srednje velikih podjetij med podjetji, ki so trgovala z državami nečlanicami EU, sta bila na uvozni strani precej manjša kot na izvozni strani (med podjetji, ki so uvažala blago iz držav članic EU, jih je bilo 11,7 %, med podjetji, ki so uvažala blago iz držav nečlanic EU, pa jih je bilo 8,4 %); kljub temu je bil vrednostni delež njihovega trgovanja primerljiv z vrednostnim deležem trgovanja srednje velikih podjetij na izvozni strani.

■ 3 GLEDE NA KONCENTRACIJO BLAGOVNE MENJAVE ■

Tabela 8: Največji izvozniki in uvozniki ter vrednost njihove blagovne menjave, Slovenija, 2009

Izbrane skupine podjetij po vrednosti blagovne menjave	Blagovna menjava z državami				mio. EUR
	članicami EU	nečlanicami EU	članicami EU	nečlanicami EU	
SKUPAJ	11.184	4.834	13.476	3.640	
prvih 5 podjetij	2.387	1.038	1.767	836	
prvih 10	3.169	1.376	2.375	1.209	
prvih 20	4.048	1.752	3.255	1.508	
prvih 50	5.447	2.388	4.823	1.932	
prvih 100	6.612	2.955	6.025	2.268	
prvih 500	9.075	4.077	9.175	2.954	
prvih 1.000	9.730	4.393	10.468	3.168	

»Več kot petino izvoza blaga v države članice EU in v države nečlanice EU je ustvarilo le pet podjetij.«

Vir: SURS

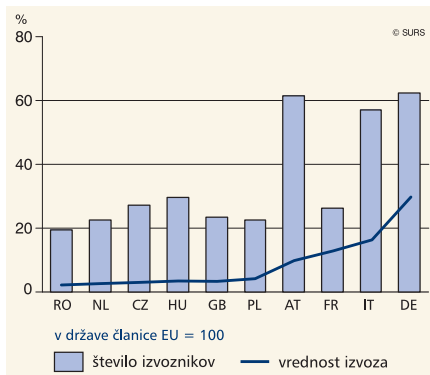
■ Pregled podatkov o izvozu nam razkrije, da je bil izvoz Slovenije tako pri trgovanju z državami članicami EU kot tudi pri trgovanju z državami nečlanicami EU skoncentriran v majhnem številu največjih izvoznikov. Iz podatkov je razvidno, da je petdeset največjih izvoznikov (tj. 0,5 % vseh podjetij⁵, ki so trgovala z državami članicami EU na izvozni strani, oz. 0,6 % vseh podjetij, ki so trgovala z državami nečlanicami EU na izvozni strani) prispevalo skoraj polovico vrednosti celotnega izvoza. Večino blagovne menjave na izvozni strani (približno 87 %⁵ vrednosti izvoza v države članice EU in 91 % izvoza v države nečlanice EU) je prispevalo tisoč največjih izvoznikov (tj. 10,8 %⁵ vseh podjetij, ki so trgovala z državami članicami EU na izvozni strani, in 12,9 % vseh podjetij, ki so trgovala z državami nečlanicami EU na izvozni strani).

■ Tudi uvoz Slovenije je bil v letu 2009 skoncentriran v majhnem številu največjih uvoznikov. Pri trgovanju z državami nečlanicami EU je namreč dvajset največjih uvoznikov (0,2 % vseh podjetij, ki so uvažala blago iz držav nečlanic EU) ustvarilo več kot 40 % vrednosti trgovanja, medtem ko je pri trgovanju z državami članicami EU prispevalo podoben delež vrednosti trgovanja nekaj manj kot 100 največjih uvoznikov. Večino blagovne menjave na uvozni strani (nekaj manj kot 78 %⁵ vrednosti trgovanja z državami članicami EU na uvozni strani in okrog 87 % vrednosti uvoza iz držav nečlanic EU) je prispevalo tisoč največjih uvoznikov (tj. 3,2 %⁵ vseh podjetij, ki so trgovala z državami članicami EU na uvozni strani, in 9,5 % vseh podjetij, ki so trgovala z državami nečlanicami EU na uvozni strani).

⁵ Podatki se nanašajo na vsa podjetja, ki so trgovala z državami članicami EU, in ne samo na poročevalske enote za intrastat.

■ 4 GLEDE NA NAJPOMEMBNEJŠE TRGOVINSKE PARTNERICE ■

Grafikon 19: Število izvoznikov in vrednost njihovega izvoza v najpomembnejše trgovinske partnerice med državami članicami EU¹⁾, Slovenija, 2009

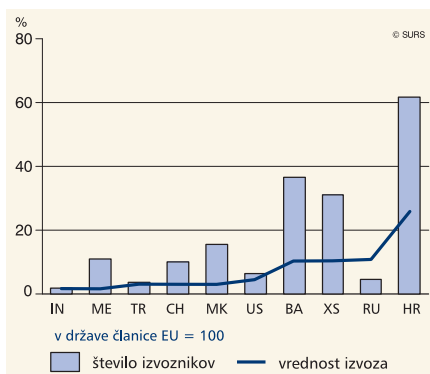
¹⁾ V podatkih o blagovni menjavi z državami članicami EU so upoštevana samo podjetja, katerih blagovna menjava je presegla vrednost vključitvenega praga za intratrat.

Vir: SURS

■ Struktura blagovne menjave Slovenije z najpomembnejšimi državami trgovinskimi partnericami nam pokaže, da sta pri večini držav delež števila podjetij in delež vrednosti trgovanja močno povezana. Tako je na primer v letu 2009 največ naših podjetij izmed tistih, ki so trgovala z državami članicami EU, izvažalo blago v glavne trgovinske partnerice Slovenije: v Nemčijo (tja smo izvozili 29,6 % vrednosti celotnega izvoza v države članice EU), je izvažalo 62,4 % podjetij izmed vseh, ki so izvažala blago v države članice EU, v Avstrijo 61,3 %, v Italijo pa 57,0 %. Izjema je bila samo Francija; v to državo je namreč izvažalo le 26,2 % podjetij izmed vseh, ki so izvažala blago v države članice EU.

»Največ podjetij med izvozniki v države članice EU je izvažalo v države, ki so bile tudi sicer naše glavne trgovinske partnerice.«

Grafikon 20: Število izvoznikov in vrednost njihovega izvoza v najpomembnejše trgovinske partnerice med državami nečlanicami EU, Slovenija, 2009

Vir: SURS

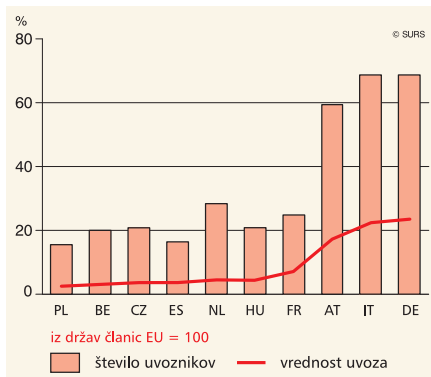
■ Pri trgovanju z državami nečlanicami EU je največ podjetij izmed tistih, ki so izvažala blago v države nečlanice EU, izvažalo na Hrvaško (61,9 %); ob tem je izvoz na Hrvaško predstavljal 25,8 % vrednosti celotnega izvoza v države nečlanice EU. Veliko podjetij je izvažalo tudi v Bosno in Hercegovino (36,6 % podjetij izmed vseh, ki so izvažala blago v države nečlanice EU), v Srbijo (31,3 %), v Makedonijo (15,5 %) in v Črno goro (10,9 %). Iz teh podatkov je razvidno, da je bil trg držav, ki so nastale iz republik nekdanje Jugoslavije, za Slovenijo tedaj še vedno zelo pomemben,

»Pri trgovanju z državami nečlanicami EU je največ podjetij blago izvažalo v države, ki so nastale iz republik nekdanje Jugoslavije.«

saj je v vsaj eno izmed teh držav izvažalo kar 89,4 % podjetij izmed vseh, ki so izvažala v države nečlanice EU.

■ 4 GLEDE NA NAJPOMEMBNEJŠE TRGOVINSKE PARTNERICE ■

Grafikon 21: Število uvoznikov in vrednost njihovega uvoza iz najpomembnejših trgovinskih partneric med državami članicami EU¹⁾, Slovenija, 2009

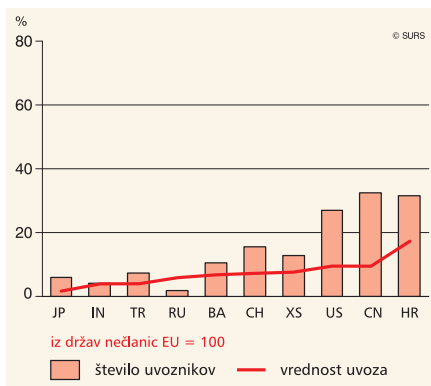
¹⁾ V podatkih o blagovni menjavi z državami članicami EU so upoštevana samo podjetja, katerih blagovna menjava je presegla vrednost vključitvenega praga za Intrastat.

Vir: SURS

■ Pregled trgovanja z našimi najpomembnejšimi trgovinskimi partnericami nam pokaže, da je tudi največ podjetij izmed tistih, ki so trgovala z državami članicami EU na uvozni strani, je uvažalo blago iz držav, ki so bile (in so še) naše glavne trgovinske partnerice: iz Nemčije, od koder smo uvozili 23,2 % vrednosti celotnega uvoza iz držav članic EU, je uvažalo 68,6 % podjetij izmed vseh, ki so trgovala z državami članicami EU na uvozni strani, iz Italije 68,5 %, iz Avstrije pa 59,3 %.

»Pri trgovanju z državami članicami EU je največ podjetij blago uvažalo iz Nemčije in iz Italije.«

Grafikon 22: Število uvoznikov in vrednost njihovega uvoza iz najpomembnejših trgovinskih partneric med državami nečlanicami EU, Slovenija, 2009

Vir: SURS

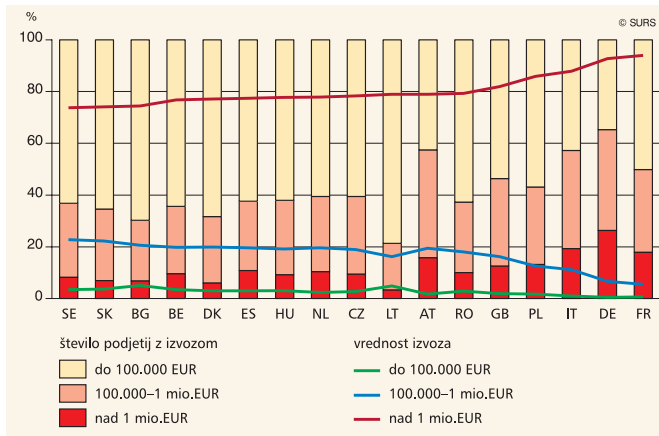
■ Pri trgovanju z državami nečlanicami EU je bilo stanje pri uvozu precej drugačno kot pri izvozu: največ podjetij izmed vseh, ki so uvažala blago iz držav nečlanic EU, je namreč uvažalo iz Kitajske (32,6 % teh podjetij); ob tem je uvoz iz Kitajske pomenil 9,6 % vrednosti celotnega uvoza iz držav nečlanic EU. Tudi iz Združenih držav je uvažalo bistveno več podjetij (26,9 %), kot jih je tja izvažalo. Pri trgovanju z državami, ki so nastale iz republik nekdanje Jugoslavije, je bila pri uvozu glede na vrednost trgovanja in tudi glede na število podjetij, ki so s to državo trgovala, naša najpomembnejša

»Največ podjetij med uvozniki iz držav nečlanic EU je blago uvažalo iz Kitajske in iz Hrvaške.«

trgovinska partnerica Hrvaška (iz te države je uvažalo 31,4 % podjetij izmed vseh, ki so uvažala blago iz držav nečlanic EU), sledili sta Srbija (13,0 %) ter Bosna in Hercegovina (10,6 %).

■ 4 GLEDE NA NAJPOMEMBNEJŠE TRGOVINSKE PARTNERICE ■

Grafikon 23: Struktura izvoza v najpomembnejše trgovinske partnerice med državami članicami EU^{1), 2)} glede na vrednost trgovanja izvoznikov, Slovenija, 2009

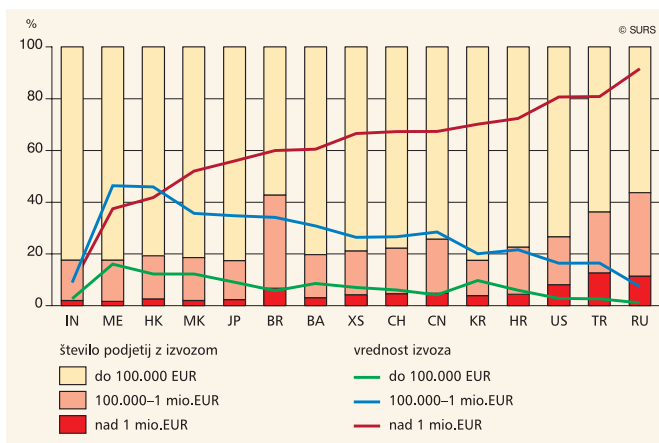
»Daleč največji delež vrednosti izvoza v države članice EU so ustvarila podjetja, ki so v posamezno od teh držav izvozila za več kot milijon EUR blaga.«

¹⁾ V podatkih o blagovni menjavi z državami članicami EU so upoštevana samo podjetja, katerih blagovna menjava je preseгла vrednost vključitvenega praga za intrastat.

²⁾ Podatki so razvrščeni naraščajoče glede na vrednostni delež izvoza podjetij, ki so v posamezno državo izvozila za več kot milijon EUR blaga.

Vir: SURS

Grafikon 24: Struktura izvoza v najpomembnejše trgovinske partnerice med državami nečlanicami EU¹⁾ glede na vrednost trgovanja izvoznikov, Slovenija, 2009

»Delež vrednosti izvoza podjetij, ki so v posamezno državo nečlanico EU izvozila za več kot milijon EUR blaga, je bil največji pri izvozu v Rusijo.«

¹⁾ Podatki so razvrščeni naraščajoče glede na vrednostni delež izvoza podjetij, ki so v posamezno državo izvozila za več kot milijon EUR blaga.

Vir: SURS

■ 4 GLEDE NA NAJPOMEMBNEJŠE TRGOVINSKE PARTNERICE ■

■ Na izvozni strani so največji delež števila podjetij pri trgovanju s skoraj vsemi najpomembnejšimi trgovinskimi partnericami Slovenije predstavljala podjetja, katerih vrednost izvoza v posamezno od teh držav je znašala do 100.000 EUR. Izjema je bil le izvoz blaga v Nemčijo: med podjetji, ki so izvažala blago v to državo, je bil največji delež tistih (bilo jih je 38,9 %), katerih vrednost blaga, izvoženega v Nemčijo, je znašala od 100.000 EUR do milijon EUR.

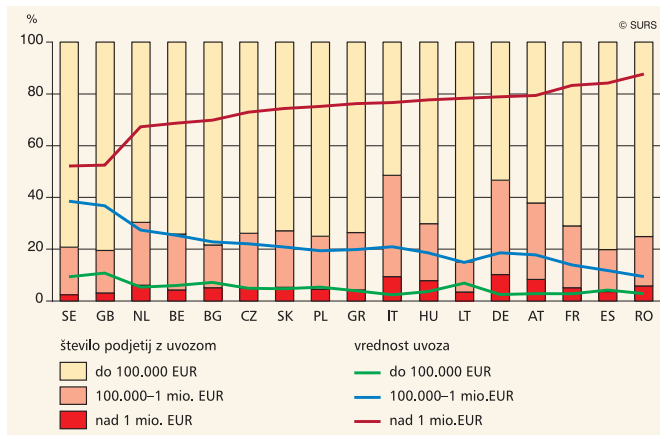
■ Pri trgovanju z glavnimi trgovinskimi partnericami Slovenije na izvozni strani (Nemčijo, Italijo in Francijo) so večji delež kot pri trgovanju z drugimi državami imela tista podjetja, katerih vrednost izvoza blaga v posamezno državo je znašala od 100.000 do milijon EUR, in podjetja, katerih vrednost blaga, izvoženega v posamezno državo, je znašala več kot milijon EUR (delež teh podjetij je bil sicer največji pri izvozu v Nemčijo, in sicer je znašal 26,3 % podjetij izmed vseh, ki so blago izvažala v Nemčijo).

■ Podjetja, ki so v posamezno državo izvozila za več kot milijon EUR blaga, so pri trgovanju z vsemi najpomembnejšimi trgovinskimi partnericami Slovenije ustvarila daleč največji vrednostni delež izvoza. Vrednostni delež teh podjetij je bil največji pri trgovanju z glavnimi trgovinskimi partnericami Slovenije na izvozni strani, in sicer je znašal 93,9 % vrednosti izvoza v Francijo, 92,8 % vrednosti izvoza v Nemčijo in 87,8 % vrednosti izvoza v Italijo. Pri trgovanju z državami nečlanicami EU je bil ta delež najvišji pri trgovanju z Rusijo; znašal je 91,5 % vrednosti izvoza v Rusijo.

■ Vrednostni delež izvoza podjetij, ki so v posamezno državo izvozila manj kot za 100.000 EUR blaga, je bil pri trgovanju z državami članicami EU in z državami nečlanicami EU zelo majhen (pri izvozu v večino najpomembnejših trgovinskih partneric med državami članicami EU manjši od 5 % vrednosti izvoza v posamezno državo članico EU, pri izvozu v večino najpomembnejših trgovinskih partneric med državami nečlanicami EU pa manjši od 10 % vrednosti izvoza v posamezno državo nečlanico EU).

■ 4 GLEDE NA NAJPOMEMBNEJŠE TRGOVINSKE PARTNERICE ■

Grafikon 25: Struktura uvoza iz najpomembnejših trgovinskih partneric med državami članicami EU^{1), 2)} glede na vrednost trgovanja uvoznikov, Slovenija, 2009

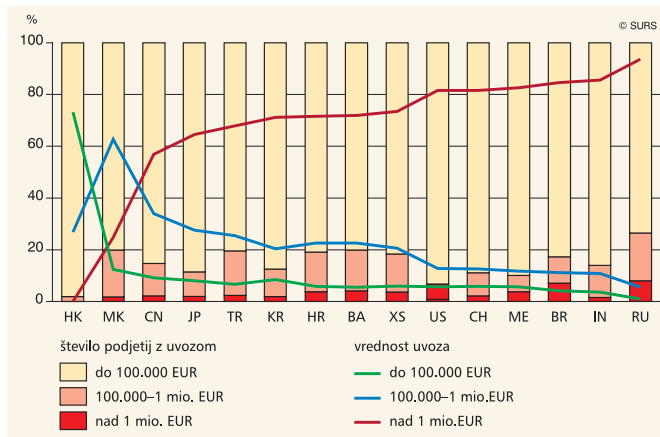
»Delež v številu podjetij, ki so iz posamezne države članice EU uvozila za več kot milijon EUR blaga, je bil največji pri uvozu iz glavnih trgovinskih partneric Slovenije.«

¹⁾ V podatkih o blagovni menjavi z državami članicami EU so upoštevana samo podjetja, katerih blagovna menjava je presegla vrednost vključitvenega praga za intrastat.

²⁾ Podatki so razvrščeni naraščajoče glede na vrednostni delež uvoza podjetij, ki so iz posamezne države uvozila za več kot milijon EUR blaga.

Vir: SURS

Grafikon 26: Struktura uvoza iz najpomembnejših trgovinskih partneric med državami nečlanicami EU¹⁾ glede na vrednost trgovanja uvoznikov, Slovenija, 2009

»Delež v številu podjetij, ki so iz posamezne države nečlanice EU uvozila za več kot milijon EUR blaga, je bil največji pri uvozu iz Rusije.«

¹⁾ Podatki so razvrščeni naraščajoče glede na vrednostni delež uvoza podjetij, ki so iz posamezne države uvozila za več kot milijon EUR blaga.

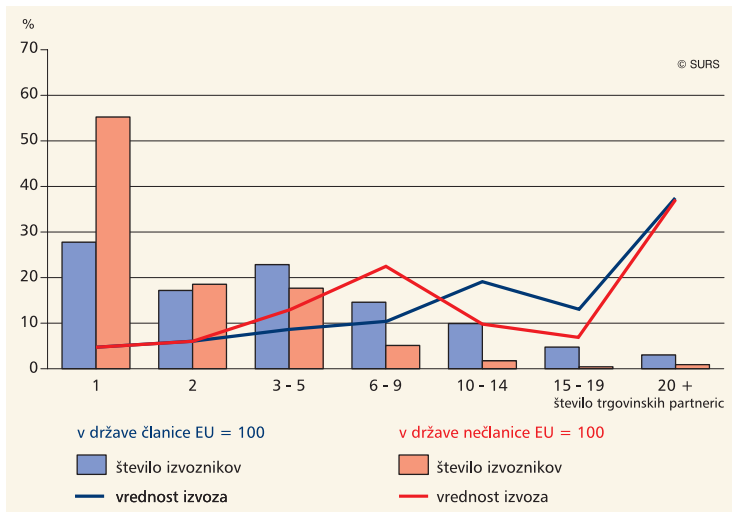
Vir: SURS

■ 4 GLEDE NA NAJPOMEMBNEJŠE TRGOVINSKE PARTNERICE ■

- Na uvozni strani so bila najštevilnejša podjetja, ki so iz posamezne države uvozila največ za 100.000 EUR blaga. Delež podjetij, ki so iz posamezne države uvozila blago v vrednosti od 100.000 EUR do milijon EUR, je bil največji pri trgovanju z glavnimi trgovinskimi partnericami Slovenije na uvozni strani (Italijo, Nemčijo in Avstrijo). Pri trgovanju s temi državami je bil največji tudi delež tistih podjetij, ki so iz posamezne države uvozila za več kot milijon EUR blaga (ta delež je bil največji pri uvozu iz Nemčije, in sicer je znašal 10,3 % podjetij izmed vseh, ki so uvažala blago iz Nemčije).
- Podjetja, ki so iz posamezne države uvozila za več kot milijon EUR blaga, so pri trgovanju s skoraj vsemi najpomembnejšimi trgovinskimi partnericami Slovenije ustvarila tudi daleč največji vrednostni delež uvoza. Vrednostni delež teh podjetij je bil v okviru trgovanja z državami članicami EU največji pri trgovanju z Romunijo (87,8 % vrednosti uvoza iz Romunije), nato s Španijo (84,1 % vrednosti uvoza iz Španije). Sledile so glavne trgovinske partnerice Slovenije na uvozni strani. V okviru trgovanja z državami nečlanicami EU pa je bil vrednostni delež uvoza teh podjetij največji pri trgovanju z Rusijo (93,5 % uvoza iz Rusije) in Indijo (85,6 % uvoza iz Indije).
- Vrednostni delež uvoza podjetij, ki so iz posamezne države uvozila za največ 100.000 EUR blaga, je bil pri trgovanju z večino najpomembnejših trgovinskih partneric Slovenije na uvozni strani manjši od 10 %.

■ 5 GLEDE NA ŠTEVILO TRGOVINSKIH PARTNERIC ■

Grafikon 27: Struktura izvoza glede na število trgovinskih partneric¹⁾, Slovenija, 2009

»Največji delež izvoza so ustvarila podjetja, ki so izvažala blago v najmanj 20 držav.«

¹⁾ V podatkih o blagovni menjavi z državami članicami EU so upoštevana samo podjetja, katerih blagovna menjava je presegla vrednost vključitvenega praga za intrastat.

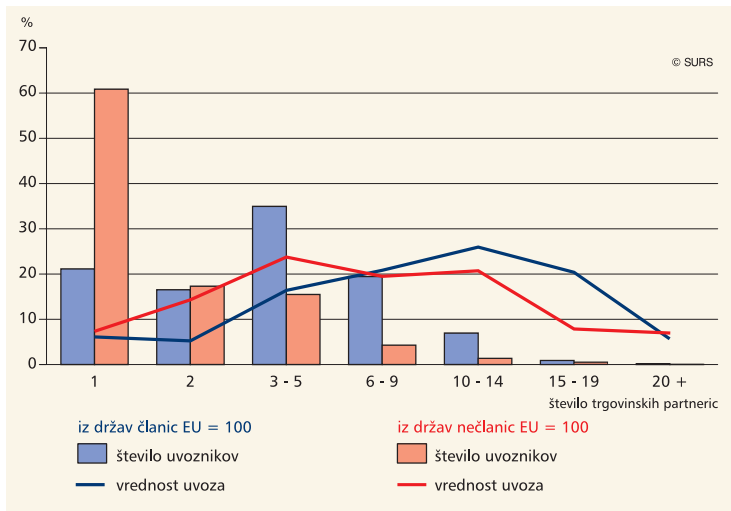
Vir: SURS

■ Največji delež vrednosti izvoza v države članice EU in v države nečlanice EU so prispevala podjetja, ki so izvažala blago v 20 ali več držav, in sicer 37,6 % vrednosti izvoza v države članice EU in 37,1 % vrednosti izvoza v države nečlanice EU (čeprav so ta podjetja predstavljala le 3,0 % skupnega števila podjetij, ki so izvažala blago v države članice EU, in 0,9 % skupnega števila podjetij, ki so izvažala blago v države nečlanice EU). Največ podjetij je namreč izvažalo blago v samo eno državo, in sicer 27,7 % od skupnega števila podjetij, ki so izvažala blago v države članice EU, in 55,3 % od skupnega števila podjetij, ki so izvažala blago v države nečlanice EU. Ta podjetja pa so ustvarila le 4,9 % vrednosti izvoza blaga v države članice EU in prav tako 4,9 % vrednosti izvoza blaga v države nečlanice EU.

■ Med drugimi podjetji, ki so izvažala blago v države članice EU, so leta 2009 vrednostno precejšnji delež izvoza blaga ustvarila tudi podjetja, ki so blago izvažala v 10 do 19 držav (32,3 % vrednosti vsega izvoza blaga v države članice EU). Med drugimi podjetji, ki so izvažala blago v države nečlanice EU, pa so poleg podjetij, ki so izvažala v 20 ali več držav, vrednostno velik delež izvoza blaga ustvarila še podjetja, ki so izvažala v 6 do 9 držav (in sicer 22,3 % vrednosti vsega blaga, izvoženega v države nečlanice EU).

■ 5 GLEDE NA ŠTEVILO TRGOVINSKIH PARTNERIC ■

Grafikon 28: Struktura uvoza glede na število trgovinskih partneric¹⁾, Slovenija, 2009

»Pri trgovanju z državami nečlanicami EU so tri petine podjetij uvažale blago samo iz ene države.«

¹⁾ V podatkih o blagovni menjavi z državami članicami EU so upoštevana samo podjetja, katerih blagovna menjava je preseгла vrednost vključitvenega praga za intrastat.

Vir: SURS

■ Pri uvozu iz držav nečlanic EU je izstopal zelo velik delež podjetij, ki so uvažala blago samo iz ene države (60,9 % od skupnega števila podjetij, ki so uvažala blago iz držav nečlanic EU); pri uvozu blaga iz držav članic EU pa je bil delež takih podjetij bistveno manjši (21,1 % od skupnega števila podjetij, ki so uvažala blago iz držav članic EU). Vrednostna deleža teh podjetij na uvozni strani pa sta bila majhna (znašala sta 5,9 % vrednosti uvoza iz držav članic EU in 7,3 % vrednosti uvoza iz držav nečlanic EU). Podobna deleža v vrednosti uvoza so pri trgovanju z državami članicami EU in pri trgovanju z državami nečlanicami EU ustvarila tudi podjetja, ki so uvažala blago iz 20 ali več držav članic EU.

■ Med podjetji, ki so uvažala blago iz držav članic EU, je bilo največ takih, ki so uvažala blago iz 3 do 5 držav članic EU (in sicer 35,0 % od skupnega števila podjetij, ki so uvažala blago iz teh držav); vrednostni delež uvoza blaga teh podjetij je pomenil 16,4 % vrednosti vsega uvoza blaga iz držav članic EU. Vrednostno največji delež uvoza iz držav članic EU (25,8 %) pa so ustvarila podjetja, ki so uvažala blago iz 10 do 14 držav članic EU. Med podjetji, ki so uvažala blago iz držav nečlanic EU, so vrednostno največji delež blaga ustvarila tista, ki so uvažala iz 3 do 5 držav nečlanic EU (23,9 % vrednosti uvoza iz držav nečlanic EU).

METODOLOŠKA POJASNILA IN DEFINICIJE

Zunanja trgovina zajema le blagovno menjavo s tujino (izvoz blaga v druge države oz. uvoz blaga iz drugih držav). Cilj statistike zunanje trgovine je izmeriti količinski in vrednostni obseg blagovne menjave posamezne države po različnih časovnih obdobjih, proizvodih, trgovinskih partnericah, namenu porabe proizvodov, dejavnostih itd.

Vključitveni prag za intrastat pomeni vrednost blagovne menjave z državami članicami EU za posamezni tok blaga (vrednost izvoza, vrednost uvoza), nad katero je podjetje dolžno sporočati podatke za intrastat. Pri določanju poročevalskih enot za intrastat za tekoče koledarsko leto se upošteva vrednost blagovne menjave podjetij z državami članicami EU pri posameznem toku blaga v prejšnjem koledarskem letu ali kumulativna vrednost blagovne menjave podjetij z državami članicami EU pri posameznem toku blaga v tekočem koledarskem letu.

Blagovni klasifikaciji, ki sta bili uporabljene za prikaz podatkov v publikaciji:

- blagovna menjava po blagovnih skupinah proizvodov je prikazana po **Standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji (SMTK)** Združenih narodov.
- blagovna menjava po namenu porabe proizvodov je prikazana po **Klasifikaciji širokih ekonomskih kategorij (BEC)** Združenih narodov.

Klasifikacija držav, ki je bila uporabljena za prikaz podatkov v publikaciji:

Blagovna menjava Slovenije **po trgovinskih partnericah** je prikazana v skladu z evropsko nomenklaturu držav in ozemelj za statistiko zunanje trgovine Skupnosti in statistiko trgovine med državami članicami (**Geonomenklaturu**).

Namembna država je tista, v kateri je bilo blago dano v notranji promet za uporabo ali nadaljnjo predelavo.

Država odpreme je država, iz katere je bilo blago odpremljeno v Slovenijo.

Država porekla je tista, v kateri je bilo blago proizvedeno. Za blago, ki je bilo predelano ali obdelano drugje kot je bilo proizvedeno, je kot država porekla prikazana država, v kateri je bila opravljena predelava.

SKD 2008

Zbirni podatki v tabeli 7 in grafikonu 16 so prikazani po treh skupinah področij dejavnosti izvoznikov in uvoznikov v skladu s Standardno klasifikacijo dejavnosti (SKD) 2008. Prva skupina vključuje naslednja področja dejavnosti: rudarstvo (B), predelovalne dejavnosti (C), oskrbo z električno energijo, plinom in paro (D) in oskrbo z vodo, ravnanje z odpadki in saniranje okolja (E). Druga skupina vsebuje le področje dejavnosti G (trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil). V tretji skupini (druge dejavnosti) pa so prikazani skupni podatki za vsa druga področja dejavnosti po SKD.

Velikostni razredi podjetij po številu zaposlenih

Velikost podjetja je opredeljena s številom zaposlenih v podjetju. Glede na to v tej publikaciji ločimo naslednje velikostne razrede izvoznikov in uvoznikov: mikropodjetja (od 0 do 9 zaposlenih), mala podjetja (od 10 do 49 zaposlenih), srednje velika podjetja (od 50 do 249 zaposlenih) in velika podjetja (250 ali več zaposlenih).

Zaradi zaokroževanja so ponekod seštevki ne ujemajo.

KRATICE, KRAJŠAVE IN MERSKE ENOTE

BDP	bruto domači proizvod	SURS	Statistični urad Republike Slovenije
CU	carinski urad	mio.	milijon
EU	Evropska unija	mrđ.	milijarda
EUL	Enotna upravna listina	%	odstotek
EU-27	27 držav članic Evropske unije	DEM	nemška marka
PRS	Poslovni register Slovenije	EUR	evro
SMTK	Standardna mednarodna trgovinska klasifikacija	RUB	ruski rubelj
SKD	Standardna klasifikacija dejavnosti	SIT	slovenski tolar
		USD	ameriški dolar

SEZNAM DRŽAV: IMENA IN KRATICE (GEONOMENKLATURA)

Države članice EU

Ime države	Kratika	Ime države	Kratika
Avstrija	AT	Luksemburg	LU
Belgija	BE	Madžarska	HU
Bolgarija	BG	Malta	MT
Čiper	CY	Nemčija	DE
Češka republika	CZ	Nizozemska	NL
Danska	DK	Poljska	PL
Estonija	EE	Portugalska	PT
Finska	FI	Romunija	RO
Francija	FR	Slovaška	SK
Grčija	GR	Slovenija	SI
Irska	IE	Španija	ES
Italija	IT	Švedska	SE
Latvija	LV	Združeno kraljestvo	GB
Litva	LT		

Izbrane države nečlanice EU

Ime države	Kratika	Ime države	Kratika
Bosna in Hercegovina	BA	Koreja, Republika	KR
Braziliya	BR	Makedonija	MK
Črna gora	ME	Ruska federacija	RU
Hongkong	HK	Srbija	XS
Hrvaška	HR	Švica	CH
Indija	IN	Turčija	TR
Japonska	JP	Združene države	US
Kitajska	CN		

ŠIFRANT PODROČIJ DEJAVNOSTI, SKD 2008**B, C, D, E**

- B RUDARSTVO
- C PREDELOVALNE DEJAVNOSTI
- D OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO
- E OSKRBA Z VODO, RAVNANJE Z ODPLAKAMI IN ODPADKI, SANIRANJE OKOLJA

G

- G TRGOVINA, VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL

Druge dejavnosti

- A KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO
- F GRADBENIŠTVO
- H PROMET IN SKLADIŠČENJE
- I GOSTINSTVO
- J INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI
- K FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI
- L POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI
- M STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI
- N DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI
- O DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE, DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI
- P IZOBRAŽEVANJE
- Q ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO
- R KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI
- S DRUGE DEJAVNOSTI
- T DEJAVNOST GOSPODINJSTEV Z ZAPOSLENIM HIŠNIM OSEBJEM, PROIZVODNJA ZA LASTNO RABO
- U DEJAVNOST EKSTERITORIALNIH ORGANIZACIJ IN TELES

KAKO DO STATISTIČNIH PODATKOV IN INFORMACIJ?

- **na spletnih straneh Statističnega urada RS**
www.stat.si
- **po pošti, telefonu, telefaksu ali elektronsko**
naslov: Statistični urad Republike Slovenije,
Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana, Slovenija
telefon: (01) 241 51 04
telefaks: (01) 241 53 44
telefonski odzivnik: (01) 475 65 55
e-naslov: info.stat@gov.si
- **z naročilom statističnih publikacij**
naslov: Statistični urad Republike Slovenije
Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana, Slovenija
telefon: (01) 241 52 84
telefaks: (01) 241 53 44
e-naslov: prodaja.surs@gov.si
- **z obiskom v informacijskem središču**
poslovni čas: od ponedeljka do četrтка od 9.00 do 15.30
petek od 9.00 do 14.30

